

POGODA

Dzisiaj zachmurzenie zmienne z możliwością opadów śnieżnych. Temperatura najwyższa ok. 32 F (zero Celsjusza).

Jutro rozpozogdenie i ocieplenie z możliwością opadów śniegu lub deszczu.

Wschód słońca o godz. 7:17 rano, zachód o godz. 4:27 po południu.

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908

AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

No. 249 Rok (Vol.) LXXXII

CHICAGO, IL, Środa, 27 Grudnia (December 27), 1989

Telefon wszystkich biur 286-0141

50¢

W dzisiejszym numerze znajdziecie:

* *Dyktator, który usiłował powstrzymać bieg historii* (str. 3.)

* *Ogłoszenia o zabawach sylwestrowych, zebraaniach, "optatkach", sprawozdania z "jasełek"* (str. 5)

* *T. Gromada — Polska i Wschodnia Europa w szkołach średnich stanu New Jersey* (str. 2 i 3)

* *Wiadomości sportowe* (str. 4)

* *Wszyscy będziemy winni — J. Rychtarski* (str. 3)

A. Dubczek laureatem nagrody im. Sacharowa

Praga (Reuters) — Aleksander Dubczek, przywódca i reformator partyjny z 1968 r. odsunięty od władzy po inwazji wojsk Pakty Warszawskiego, ma zostać laureatem nowej nagrody im. Andrzeja Sacharowa, świeżo wykreowanej przez Parlament Europejski.

Jak podała agencja informacyjna CTK, nagroda ma być wręczona w drugiej połowie stycznia 1990 r.

Na podstawie dotychczasowego przebiegu dyskusji parlamentarnych istnieje powszechne przekonanie, że inicjator "Wiosny Praskiej" zostanie przewodniczącym dwuizbowego Zgromadzenia Narodowego, zaś przywódca opozycji, Vaclav Havel — prezydentem Czechosłowacji.

Ostateczne decyzje w tej sprawie mają być podjęte pod koniec tygodnia (tj. jeszcze w tym tygodniu). (eb)

Poparcie Chin i Iranu dla Rumunii

(UPI). Iran zwolnił swego ambasadora w Bukareszcie, a Chiny oświadczyły, że będą "respektować wybór narodu rumuńskiego"; w ten sposób dwóch byłych sprzymierzeńców dyktatora Nicolae Ceausescu przyłączyło się do rosnącej listy państw zgłaszających poparcie dla nowego rządu rumuńskiego.

Wielka Brytania, która musiała ewakuować swoją ambasadę w Bukareszcie ze względu na toczące się wokół niej zaciecie walki, stwierdziła, że nie może oficjalnie uznać nowego rządu, gdyż udziela uznania tylko państwom.

Tym niemniej ambasador brytyjski Michael Atkinson publicznie wyraził swoje poparcie dla nowej polityki rumuńskiej, oświadczył rzecznik ministerstwa spraw zagranicznych.

Grecja uznała Komitet Ocalenia Narodowego, a minister spraw zagranicznych Antonis Samaras wysłał do komitetu list z wyrazami poparcia. Dwudziestu lekarzy i liczna grupa pielęgniarek odcieciała z Grecji do Bukaresztu z tonami leków i wyposażenia medycznego dla rannych.

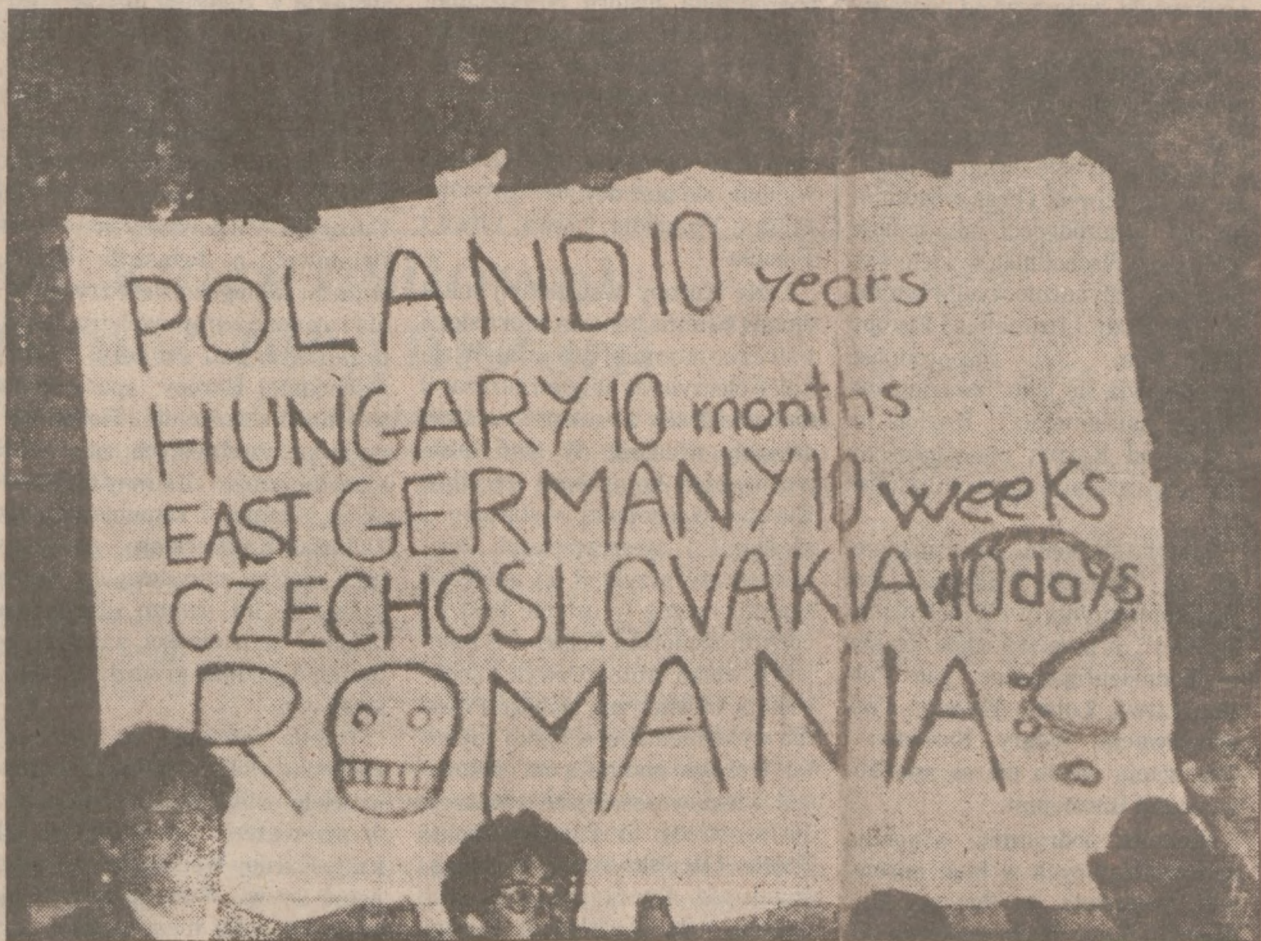
W Iranie minister spraw zagrani-

Gorbaczow pojedzie na Litwę

Moskwa (UPI, Reuters) — Kierownictwo partii sowieckiej podjęło zaskakującą decyzję odwołania planowanego na wtorek dwudniowego nadzwyczajnego plenum KC w sprawie wylamtu komunistów Litwy i zasugerowało, aby Michaił Gorbaczow odbył podróż do buntowniczej republiki bałtyckiej.

Gorbaczow odmówił zaakceptowania posunięcia litewskiej partii polegającego na odwołaniu się od trzonu moskiewskiego i zaprzysiął utrzymać w całości zarówno partię komunistyczną, jak i Związek Sowiecki.

Szef ideologiczny partii Wadim Miedwiediew powiedział na konferencji prasowej, że dwudniowe plenum komitetu centralnego wysła na Litwę delegację na najwyższym szczeblu, kierowaną przez samego Gorbaczowa.

Dziś znamy już odpowiedź na dramatyczne pytanie z ubiegłego tygodnia: Rumunia, podobnie jak Czechosłowacja uporała się ze starym systemem, a przynajmniej z dyktatorem Ceausescu — w 10 dni.

Foto: Reuters

Watykan przeciwny ekstradycji Noriegi

USA żądają zamrożenia zasobów byłego dyktatora

Washington. (Reuters, CT) — Administracja prezydenta Georgea Busha we wtorek oficjalnie zażądała od Watykanu wydania byłego szefa panamskiej armii gen. Manuela Antonio Noriegi, który — zdaniem administracji — powinien stanąć przed sądem pod zarzutem handlu narkotykami.

Tymczasem w dalszym ciągu trwa dyplomatyczny impas, a prawnicy reprezentujący Stany Zjednoczone i Watykan prowadzą intensywne dyskusje na temat przy-

szłych losów Noriegi i kwestię przyznania mu azylu politycznego przez Watykan.

Równocześnie Stany Zjednoczone publicznie oświadczyły, iż od krajów europejskich domagać się będą współpracy w zamrożeniu milionów dolarów należących do Noriegi, a pochodzących podobno z nielegalnego handlu narkotykami. Pieniądze te Noriega rzekomo przesłał z Panamy na konta bankowe znajdujące się w kilku krajach Europy Zachodniej.

Mimo prowadzenia intensywnych negocjacji na temat losu Noriegi, przedstawiciele administracji USA nie wykluczają możliwości, iż były dyktator mógłby być sądzony w Panamie lub nawet mógłby wyjechać do kraju trzeciego.

Na temat sytuacji w Panamie prezydent Bush odbył naradę w Camp David ze swym doradcą do spraw narodowego bezpieczeństwa Brentem Scowroftem, sekretarzem obrony Dickiem Cheney oraz gen. Colinem Powelllem, szefem połączonych sztabów armii USA.

Równocześnie administracja rozpoczęła ofensywę dyplomatyczną przeciwko Watykanowi, który nadal odmawia wydania panamskiego dyktatora przebywającego od minionej niedzieli w watykańskiej nuncjaturze w Panama City.

Watykan nie podpisał z Washingtonem nigdy układu o ekstradycji. W wypowiedziach publicznych

przedstawiciele administracji zapewniają, iż polityka USA nie uległa zmianie i rząd USA w dalszym ciągu zamierza Noriegę postawić przed sądem. We wtorek rzecznik Białego Domu Marlin Fitzwater stwierdził iż prezydent Bush nie rozmawiał na ten temat jeszcze z papieżem Janem Pawłem II, to jednak USA przekazują Watykanowi swe opinie prawie drogą bezpośrednią.

Z kolei sekretarz obrony Dick Cheney kończąc swą trzydniową wizytę w Panamie, zapewnił, iż wojska USA mają zadanie aresztowania Noriegi oraz jego zwolenników. Cheney przyznał, iż "Noriega jest zwykłym kryminalistą i jako taki powinien być traktowany.

W śróde Watykan praktycznie wykluczył możliwość przekazania Noriegi w ręce amerykańskie. Rzecznik władz watykańskich Joaquin Navarro-Valla podczas konferencji

(Ciąg dalszy na str. 6)

Kuba przysięga wierność socjalizmowi

Hawana (Reuters) — Kubańskie Zgromadzenie Narodowe we wtorek zatwierdziło rezolucję zapewniającą, iż ten wyspiarski kraj szybciej zatonałby niż miałby porzucić system socjalistyczny.

Rządowa agencja prasowa AIN podaje, iż "członkowie Narodowego Zgromadzenia Władzy Ludu przysięgając na pamięć bohaterów narodowych poparli rezolucję zapewniającą, iż Kubę szybciej pochłona wody oceanu niż miałyby z masztów zostać zdjęte flagi rewolucji i socjalizmu".

Krok ten był ostatnim z całej serii oświadczeń, kubańskich instytucji rządowych i przywódców tego kraju zapewniających o wierności jednopartyjnemu systemowi wprowadzonemu przez Fidela Castro po zwycięstwie rewolucji w 1959 roku.

Zmiany na Filipinach

Manila (Reuters) — Pięcioosobowa komisja filipińska tropiąca ukryte bogactwa byłego prezydenta Ferdynanda Marcosa, zrezygnowała w środę, aby zostawić prez. Corazon Aquino wolną rękę w zmianach gabinetowych.

Rezygnacja przewodniczącego Mateo Carapasa oraz komisarzy Prezydenckiej Komisji Prawowitych Rządów została podana do wiadomości w dzień po oświadczeniu Aquino, że chce ona zreorganizować swój rząd, w celu zwiększenia jego skuteczności działania.

Rebelianci wojskowi, którzy usiłowali na początku grudnia obalić Aquino, zarzucali jej i jej doradcom

niekompetencję oraz twierdzili, że wadliwa praca rządu i korupcja popycha kraj w kierunku komunizmu.

Przedstawiciele biznesu i mass media zarzucają komisji brak agresywności w dochodzeniu przeciwko rodzinie Marcosów i ich popleczników w sprawie rabowania kraju podczas rządów Marcosa.

Komisja twierdzi, że od czasu rozpoczęcia działalności w 1986 r. odzyskała 180 mln dol. w gotówce, akcjach giełdowych oraz tytułach własności ziemskiej.

Rząd ocenia nielegalnie zgromadzony majątek Marcosa na 10 mld dol. (Kc)

KALENDARZYK

Dzisiaj środa, 27 grudnia — Jana, Maksyma.

Jutro czwartek, 28 grudnia — Św. Młodzianków, Teofila.

Pojutrze piątek, 29 grudnia — Tomasza, Dawida.

W Rumunii spokojniej

odpowiedział Ceausescu.

Nowy prezydent Ion Iliescu i premier Petre Roman wypowiedzieli się w sprawie trybu przeprowadzenia procesu i egzekucji, uzasadniając go spiskowaniem sił lojalnym byłemu dyktatorowi w celu odbicia go.

Tymczasowy rząd ogłosił, że w kwietniu odbędą się wybory powszechne, w których będą mogły poza Frontem Ocalenia Narodowego brać udział inne partie.

Front wyłonił się jako grupa polityczna prowadząca siły prodemokratyczne, które z pomocą wojska obalily Ceausescu. We wtorek powstała w Bukareszcie Partia Demokratyczna, a wcześniej uformowała się Chrześcijańsko-Demokratyczna Partia Chłopska.

W Bukareszcie odbyła się kilkunastotysięczna demonstracja przed siedzibą komitetu centralnego partii, której uczestnicy domagali się oczyszczenia lokalnych komitetów Frontu Ocalenia Narodowego z ludzi niekompetentnych. Padaly okrzyki: "Nie oszukiwać" i "Wojsko z (Ciąg dalszy na str. 6)

Zaproszenie do wspólnych rozmów

Johannesburg (Reuters) — W swoim wystąpieniu telewizyjnym z okazji świąt Bożego Narodzenia prezydent Republiki Południowej Afryki F.W. de Klerk wezwał przywódców krajowych organizacji religijnych i dostojników kościelnych reprezentujących różne wyznania do wzięcia udziału we wspólnych rozmowach z władzami państwowymi na temat przyszłości politycznej RPA.

Apel prezydenta F.W. de Klerka został przyjęty ze zrozumieniem przez liderów ruchów antyapartheidowych. Panuje powszechne przekonanie, że proponowane przez de Klerka negocjacje będą kolejnym kluczowym momentem w historii RPA i jednym z największych dokonań nowych władz pod kierownictwem obecnego prezydenta.

Obserwatorzy poczynali Pretorii są zdania, że w najbliższym czasie prezydent de Klerk będzie się starał przyznać ograniczone prawa czarnej większości południowoafrykańskiej w rządzeniu państwem.

Niestety wraz z wysiłkiem władz RPA w celu złagodzenia społecznych napięć w kraju z różnych terenów dochodzą meldunki o kolejnych mordach dokonywanych na czarnych policjantach. Sprawcami brutalnych czynów są członkowie skrajnie radykalnych bojówek, oskarżających wszystkich czarnych w służbie państwowej o kolaborację z rządem.

Tylko w ciągu ostatnich paru miesięcy w Republice Południowej Afryki zginęło z tego powodu kilkunastu czarnych funkcjonariuszy policji. (bb)

Amerykanie popierają interwencję w Panamie

Los Angeles (Reuters) — Większość Amerykanów popiera inwazję wojsk amerykańskich na Panamę, lecz niektórzy obawiają się, że oddziały USA mogą w tym kraju "ugrzęznąć" na dłuższy czas.

Podczas ankiety telefonicznej przeprowadzonej przez dziennik "Los Angeles Times" spośród 700 sondażowanych Amerykanów 77 procent wyraziło się pozytywnie o amerykańskiej operacji wojskowej w Panamie. 15 proc. sondażowanych nie wyraziło swego poparcia dla decyzji prezydenta Busha.

Z kolei aż jedna trzecia uczestników ankiety uważa, iż operacja w Panamie należałoby uznać za udaną, gdyby udało się schwycić gen. Manuela Noriegę.

Także jedna trzecia respondentów wyraża obawy, iż oddziały USA będą zmuszone pozostać w Panamie przez dłuższy czas, tak jak to było w Wietnamie. (ak)

Prof. dr Tadeusz Gromada

POLSKA I WSCHODNIA EUROPA W SZKOŁACH ŚREDNICH STANU NEW JERSEY

Artykuł ten opiera się na badaniach przeprowadzonych ostatnio przez Komisję Historii Wschodnioeuropejskiej przy gubernatorze N.J. Komisja ta, pierwsza tego rodzaju w Stanach Zjednoczonych, powołana została przez gubernatora Tomasza H. Keana, jako odpowiedź na rosnące zaniepokojenie obywateli N.J., zwłaszcza wschodnioeuropejskiego pochodzenia, których liczba przekracza milion dwieście pięćdziesiąt tysięcy, że studia Europy Wschodniej w szkolnictwie średnim N.J. nie stoją na odpowiednim poziomie.

Gubernator Kean stwierdził w swoim Rozporządzeniu wykonawczym, że przedstawiciele ludów Europy Wschodniej zwrócili uwagę, że przedstawienie ich historii w programach szkolnych jest często niedokładne i wprowadzające w błąd. Toteż gubernator "zarządził" i "nakazał", aby "Komisja przy Gubernatorze... wzięła na siebie obowiązek dokładnego przestudiowania programów szkolnych, a także podręczników i pomocy szkolnych, które uwzględniają historię narodów Europy Wschodniej oraz narodów wchodzących w skład Związku Radzieckiego i zbadania tych pomocy szkolnych pod kątem widzenia prawdziwości i ścisłości historycznej. W wyniku swoich badań, Komisja winna orzec czy historia tych ludów przedstawiona jest w naszych szkołach i ich programach rzetelnie i ściśle".

Komisja przedłożyła gubernatorowi swoje ostateczne sprawozdanie opracowane przez prof. Tadeusza Gromadę w końcu tego roku. Artykuł ten składa się z fragmentów tego sprawozdania, tych zwłaszcza, które odnoszą się do Polski.

Jednym z najważniejszych zadań Komisji było przeprowadzenie ankiety w szkołach średnich w N.J. od klasy 6-tej do 12-tej. Na 539 szkół, które otrzymały kwestionariusz pocztą, zareagowało 251 szkół, co stanowi prawie 50% ankietowanych i może być uznane za bardzo dobrą odpowiedź.

Ankieta wykazała, że jedynie 10% szkół (25) ofiaruje oddzielne, specjalne kursy poświęcone Europie Wschodniej, podczas gdy 77% szkół (195) ofiaruje pojedyncze lekcje na temat Europy Wschodniej. 13% szkół (33) nie sprecyzowało sposobu przekazywania wiadomości o Europie Wschodniej. Wszakże po dokładniejszym zbadaniu, ankieta wykazała, że nawet to minimum uwagi, które poświęca się regiono-

wi wschodnioeuropejskiemu, skierowane jest głównie na Rosję.

Które z istniejących kursów uczą o Europie Wschodniej? Ankieta wykazuje, że 88% szkół (292) uwzględniła ten materiał w Kursach Historii Ameryki I i II, które obowiązują wszystkich uczniów, którzy chcą uzyskać dyplom. To oczywiście znaczy, że o Europie Wschodniej mówi się w związku z polityką zagraniczną Stanów Zjednoczonych w czasie I wojny światowej, a zwłaszcza II wojny światowej i w okresie zimnej wojny. Takie ujęcie, choć istotne, nie jest z pewnością wystarczające dla poznania tego regionu. Ponadto punkt ciężkości spoczywa tu na wzajemnych stosunkach amerykańsko-radzieckich i na walce z komunizmem.

Ankieta pokazuje z całą jasnością, że kultura Europy Wschodniej jest wyjątkowo zaniedbana. Za ledwie 14% szkół (34) stwierdza, że Europa Wschodniej poświęca się nieco uwagi w kursach literatury; tylko 6.4% (16) uwzględnia Europę Wschodnią w kursach sztuki, a 10% (25) w kursach muzyki. Jeśli wziąć pod uwagę bogaty wkład Europy Wschodniej w dziedzinę literatury, sztuki i muzyki, nie trudno dojść do wniosku, że uczniowie w N.J. są oszukiwani. Sytuacja w nauczaniu języków obcych jest jeszcze bardziej szokująca, skoro tylko jedna szkoła podała, że oferuje kurs języka rosyjskiego. O nauczaniu jakiegokolwiek innego języka wschodnioeuropejskiego ankieta nie wspomina.

Jeden z punktów w kwestionariuszu kierował pod adresem administracji szkół pytanie, ile uwagi poświęca się poszczególnym krajom Europy Wschodniej; dużo, trochę czy nic. Polska znalazła się na drugim miejscu, daleko poza Rosją, skoro tylko 25% szkół (63) stwierdziło, że poświęca jej dużo uwagi, podczas gdy Rosji poświęcało dużo uwagi 66% szkół (165). Ale 57% szkół (147) stwierdziło, że Polsce poświęca trochę uwagi. 17% szkół (43) nie poświęca jej wcale uwagi.

Praca Komisji skoncentrowała się głównie na ocenie 17 podręczników wymienionych w ankiecie. Pięć z nich było to podręczniki historii powszechnej, sześć — geografii powszechnej i sześć — historii Ameryki. Komisja rozpoczęła swoją pracę mając w pamięci pierwszą poprawkę do Konstytucji amerykańskiej, która gwarantuje wydawcom ich podstawowe prawo i swobodę publikowania podręczni-

ków bez kontroli rządowej. Równocześnie jednak Komisja żywi przekonanie, że społeczeństwo ma prawo oceniać podręczniki i inne pomoce naukowe i domagać się zmian. Jakość wykształcenia zależy w dużym stopniu od pomocy naukowych, zwłaszcza od podręczników.

Wiele podręczników zdradza silne uprzedzenia wobec narodów Europy Wschodniej. Autorzy często robią pejoratywne uwagi zdradzając niecierpliwość i brak zrozumienia dla różnorodności, jaka panuje w Europie Wschodniej, w wielu wypadkach ordynarnie wyolbrzymiając pluralizm i różnorodność Europy Wschodniej. Jej różnorodność przedstawia się jako "zwarowany zlepek narodowości". Region na północ od Karpat przedstawiony jest jako oszalała masa ludzka.

Spotyka się błędne generalizacje, np. że "Europa Wschodnia jest spadkobierczynią cywilizacji bizantyjskiej", a przecież wiele krajów wschodnioeuropejskich, jak Polska, Litwa, Łotwa, Estonia, Czechosłowacja, Węgry, Słowenia i Chorwacja wcale nie są spadkobiercami Bizancjum.

Niektóre podręczniki dokonują wprowadzających w błąd porównań, twierdząc, że Związek Radziecki i Stany Zjednoczone są podobne, ponieważ oba kraje posiadają wiele grup etnicznych. Narodowe grupy w Związku Radzieckim z ich autochtoniczną ludnością nie mogą być porównywane z grupami etnicznymi w Stanach Zjednoczonych, które są w przeważnej mierze rezultatem dobrowolnej, indywidualnej imigracji w 19 i 20 wieku i nie mają żadnych aspiracji do własnej "państwowości".

Autorzy badanych podręczników sięgają zamęt w umysłach studentów nie wprowadzając wyraźnego rozgraniczenia pomiędzy pojęciami "narodu" i "państwa". Jeden z autorów zapewnia, że po I wojnie światowej utworzone zostały nowe narody z ziem zabranych narodom pokonanym, a także Rosji. Polskę wymieniono jako przykład nowego narodu. Studenci powinni rozumieć, że traktaty nie tworzą narodów; traktaty mogą tworzyć jedynie państwa narodowe. Polska w następstwie trzech rozbiorów przestała być w końcu 18 wieku niepodległym państwem, ale naród istniał nadal i rozwijał swoją kulturę.

Państwo polskie odbudowane zostało z polskiej inicjatywy przy aprobacie międzynarodowej społeczności, akt ten uznano za zadośćuczynienie za dziejową niesprawiedliwość. O Czechosłowacji i Jugosławii także nie powinno się mówić jako o nowych narodach, ale raczej nowych państwach. Pierwszą utworzono po to, aby zaspokoić aspiracje narodu czeskiego i słowackiego, drugą — aby przynieść korzyść narodowi serbskiemu, chorwackiemu i słoweńskiemu.

Większość podręczników zaczyna poświęcać nieco uwagi innym państwom Rosji narodów Wschodniej Eu-

ropy dopiero w 20 wieku, w związku z I i II wojną światową i następującymi po nich układami pokojowymi. W ten sposób sugeruje się studentom, że są to narody nowe, które nagle pojawiły się znikąd na widowni dziejowej. Jeden z autorów podręcznika historii powszechnej pisał: "Cztery cesarstwa rozpadły się w rezultacie I wojny światowej, niemieckie, austro-węgierskie, otomańskie i rosyjskie. Z zachodnich obszarów cesarstwa rosyjskiego wyłoniło się pięć nowych narodów: Polska, Finlandia, Łotwa, Litwa i Estonia".

Ludy Europy Wschodniej mają długą i świetną historię, która sięga wstecz co najmniej tysiąc lat. Wiele z nich cieszyło się długimi okresami niepodległości, a niektóre czasami osiągały wielkość. W błąd także wprowadza kojarzenie narodów Europy Wschodniej wyłącznie z klęskami i nieszczęściami. Najbardziej wyraźny przykład tej tendencji znaleźć można w ustępie poświęconym rozbiorom Polski w II połowie 18 wieku. Autorzy zwykle podkreślają wewnętrzną słabość Polski dla wyjaśnienia jej schyłku i upadku. Wszakże pomijają oni całkowicie wielkie wcześniejsze zwycięstwa 16 w., kiedy to Rzeczpospolita Polsko-Litewska osiągnęła potęgę i świetność. Rzeczpospolita tych czasów była w dziejach Europy jednym z nielicznych przykładów sukcesu udanej wielonarodowej federacji, w której różne ludy dobrowolnie się zjednoczyły, aby stworzyć doskonalszą unię i dać schronienie religijnym mniejszościom, takim jak Żydzi czy Unitarianie.

Kraje wschodnioeuropejskie, a w szczególności Polska i Litwa, Czechy i Węgry w pełni uczestniczyły w ważniejszych ruchach umysłowych i kulturalnych, takich jak Scholastyka, Odrodzenie, Humanizm, Reformacja i Oświecenie. Powinno być o tym wszystkim choć wspomnianie, tak jak i o wielkich centrach nauki we Wschodniej Europie, takich jak Praga 1348, Kraków 1366, Buda 1475, Wilno 1578, Tartu (Dorpat) 1632.

Większość podręczników nie wyjaśnia dlaczego różne społeczeństwa wschodnioeuropejskie od 13 do 18 w. traciły swoją niepodległość i przechodziły wstrząsy, które zatrzymały ich normalny rozwój. Rzeczpospolita Polsko-Litewska, ostatnia spośród państw Wschodniej Europy, utraciła swoją niepodległość, ale ani Polska, ani żaden inny naród wschodnioeuropejski nie zrezygnował nigdy z walki o wyzwolenie z pod obecnego panowania. Było to zawsze ich pierwszym i najważniejszym celem. Autorzy podręczników, omawiając okres po I wojnie światowej, stwarzają fałszywe wrażenie, że nowe państwa, które pojawiły się wtedy

w Europie, były głównie rezultatem działań zwycięskich aliantów. Narody Wschodniej Europy przedstawione są jako biernie wobec swego losu. W istocie państwa Wschodniej Europy, jak Polska, Litwa, Łotwa, Estonia, Czechosłowacja czy Jugosławia w znacznej mierze stworzyły się same z terytoriów, które właściwie do nich raczej należały, niż do cesarstw, które się rozpadły.

Autorzy podręczników przejawiają z reguły tendencję do ostrego krytykowania państw Wschodniej Europy, które powstały po I wojnie światowej, a zwłaszcza Polski. Brak tu jakiegokolwiek zrozumienia i uznania ogromnych trudności, przed którymi stanęły narody Wschodniej Europy: spustoszenia wojenne i zniszczenia, wielka depresja lat trzydziestych, zagrożenie totalitaryzmem ze strony hitlerowskich Niemiec i komunistycznego Związku Radzieckiego, problemy mniejszości narodowych, spory graniczne itd. Zanim zdołały one pokonać te trudności, zaledwie po dwóch dekadach przyszła II wojna światowa.

Trzeba pamiętać, że zwycięzcy zachodni aliancy wykazywali bardzo niewiele politycznej determinacji i w przeważnej mierze pozostawili kraje Europy Wschodniej ich własnemu losowi. Walka o utrzymanie nowo zdobytej niezawisłości narodowej i bezpieczeństwa była tak wyczerpująca i pochłaniała tyle energii i środków, że wielu problemom politycznym, ekonomicznym i społecznym nie zdołano poświęcić należytej uwagi. Mimo to miały one imponujące osiągnięcia społeczne, ekonomiczne, a zwłaszcza kulturalne, których się niezmienne nie dostrzega.

W czasie II wojny światowej ludy Europy Wschodniej cierpiały i ginęły w stopniu znacznie większym niż jakiegokolwiek inne ludy na powierzchni naszego globu. Podręczniki słusznie dostrzegają wielkie straty w ludziach i dobrach materialnych, jakie niewątpliwie poniosły narody Związku Radzieckiego, ale całkowicie ignorują inne narody Wschodniej Europy. Wykresy w podręcznikach ukazują straty w ludziach poniesione w II wojnie światowej przez Wielką Brytanię, Francję, Związek Radziecki, Niemcy, Stany Zjednoczone, Włochy i Japonię, a nie podają liczby ofiar w krajach Europy Wschodniej, takich jak Polska, której znaczne siły zbrojne kontynuowały walkę u boku aliantów przez cały czas trwania II wojny światowej.

Wielu autorów podręczników słusznie zwróciło uwagę swoich czytelników na systematyczną eks-

terminację 6 mln Żydów, głównie ze Wschodniej Europy, co znane jest pod nazwą Holocaustu. Aby jednak mieć lepsze wyobrażenie o prawdziwych rozmiarach zbrodni hitlerowskich przeciwko ludzkości, nie negując niepowtarzalności żydowskiej tragedii, autorzy podręczników powinni zwrócić uwagę na to, że były także chrześcijańskie, nie żydowskie ofiary zbrodni hitlerowskich.

Ale kiedy nawet niektórzy autorzy wspominają nie żydowskie ofiary Holocaustu, unikają oni konsekwentnie wymieniania konkretnych narodowości, traktując je sumarycznie jako Słowian, Cyganów, więźniów politycznych i jednostki upośledzone fizycznie i umysłowo.

W wielu podręcznikach zaznają, że uczeń do stał się stalinowskim modelem ekonomicznym, z jego naciskiem na ciężki przemysł i kolektywizację rolnictwa, który narzucono został wielu krajom Wschodniej Europy po II wojnie światowej. Mówi się uczniom, że istniał silny opór wobec tego modelu, a zwłaszcza wobec kolektywizacji, ze strony wschodnioeuropejskich chłopów-rolników. Ale ich walka przedstawiona została przez niektórych autorów jako "zderzenie chłopskiego konserwatyzmu z koniecznością unaukowienia rolnictwa".

W konsekwencji obrońcy prywatnych gospodarstw rolnych przeciwko próbom kolektywizacji są często przedstawieni w negatywnym świetle. Autorzy zapominają, że podstawowym celem kolektywizacji nie była "sprawna i naukowa uprawa roli", ale raczej polityczny cel osłabienia chłopów-rolników jako klasy społecznej. Wiadomo przecież, że kolektywizacja w Związku Radzieckim w latach trzydziestych bynajmniej nie przyniosła bardziej wydajnych, naukowych form uprawy roli.

Po przeanalizowaniu 17 najczęściej używanych w N.J. podręczników nauk społecznych, Komisja zmuszona była zakończyć swoją pracę wnioskiem, że historia i kultura Wschodniej Europy uwzględnione są w sposób niewystarczający i nieścisły. A i tam, gdzie uwzględnia się w ograniczonej mierze, punkt ciężkości spoczywa głównie na Rosji. Narody Europy Wschodniej, tzn. tertorium pomiędzy Niemcami a Związkiem Radzieckim, a także nie rosyjskie narody europejskiej części Związku Radzieckiego, są ignorowane i zazwyczaj traktowane jedynie jako dodatek do historii Rosji. Nikt nie neguje ważności Rosji, ale od podręczników oczekujemy (Ciąg dalszy na str. 3)

SZAMPAŃSKI I ELEGANCKI

SYLWESTER

W pięknej, przestronnej sali bankietowej

THE INTERNATIONAL CLUB

3201 N. Long Ave., Chicago, IL

Światowe standardy muzyki tanecznej wykonuje doskonały amerykański zespół

OLD TIMERS
QUINTETTE

a najpiękniejsze polskie melodie i przeboje taneczne prezentujemy z płyt. Gwarantujemy wspaniały, nieprzepełniony parkiet do tańca!

W cenie biletu włączone:

- obfita, podana na gorąco wyborna kolacja w stylu "buffet"
- szampan noworoczny punktualnie o 12:00
- doskonałe zimne przekąski o godz. 1:00
- czapki, serpentyny, gwizdki czyli "party favors"
- Uwaga! Specjalny upominek od organizatorów — butelka koniaku na 10 osobowy stół
- Zapraszamy także osoby pojedyncze dla których przygotowano specjalne stoliki
- Dogodny parking na wprost lokalu

Początek balu godz.: 8:30, kolacja godz. 9:15

Szeroki zestaw drinków serwują dwa bary wraz z elegancką obsługą. Przystępna cena biletu — tylko \$45 od osoby.

Nasz Sylwester
to elegancja
i kultura zabawy!
Zapraszamy

The International Club Inc.
3201 N. Long Ave., Chicago, IL 60641Po informacji i rezerwacji prosimy dzwonić
(312) 202-9111ADWOKAT
Mówiący Po Polsku
ADAM DABEK

Testamenty — \$100
Kupno i sprzedaż domów —
od \$300
Jazda w stanie nietrzeźwym —
od \$450
Rozwody od \$300
3024 N. Milwaukee
276-7007 — 227-3268

SPECJALISTYCZNE
CENTRUM LEKARSKIE
DLA KOBIETAMERICAN
WOMENS
MEDICAL
CENTER

Doświadczony Specjalista
GINEKOLOG
Oraz Asystentki
Mówią po polsku
■ Zabiegi ginekologiczne
■ Próby Ciążowe
■ Troskliwa opieka
2744 N. WESTERN AVE., CHICAGO
772-7726
2474 Dempster Des Plaines
Od poniedziałku do soboty
8 rano-5 po południu

BIURA ADWOKACKIE
KUTA AND KASH

Frank J. Kuta & James J. Kash
5132 Archer
(N.W. Corner Archer & S. Kildare)
• Kupno i sprzedaż nieruchomości
• Testamenty
• Uszkodzenia cieleśne
• Obrażenia cieleśne przy pracy
• Sprawy w biznesach korporacyjnych

Tel.: 284-1414

MÓWIMY PO POLSKU

ADWOKAT

Mówiący po polsku
Daniel Rozenstrauch
6333 N. Milwaukee Ave.
631-8200

Byli prokurator i obrońca publiczny. Doświadczenie sądowe w sprawach kryminalnych, emigracyjnych, spadkowych, odszkodowań cieleśnych oraz w sprawach rozwodowych.

BIURA PRAWNE
JOHN'A ROKACZA

Adwokat mówiący po polsku zajmuje się wszelkiego rodzaju sprawami.

- Rozwody
  - Uszkodzenia Cieleśne
  - Sprawy Kryminalne
  - Przekroczenia Drogowe w Stanie Nietrzeźwym
- Pierwsza Wizyta BEZ OPŁATY
Przyjmuje Także Wieczorami
Dzwon 7 dni w tygodniu
24-godzinny. Dwa biura:
Downtown i Northwest
726-3753

DENTYSTA

BEZBOLESNE LECZENIE
NISKIE CENY

17 lat doświadczenia. Nowoczesny gabinet, kompletne leczenie i uzupełnianie brakującego uzębienia. Spłaty w ratach. Ubezpieczeni mile widziani. 9 rano — 10 wieczorem. 6 dni w tygodniu.

DR. WANDA ROGALSKA
4417 N. Central Ave.
282-4020

MÓWIMY PO POLSKU

ADWOKAT
JOEL GOULDJazda w Stanie Nietrzeźwym
Wypadki Samochodowe

- Rozwody \$170 + Koszty
  - Sprawy Kryminalne
  - Przekroczenia Ruchu Drogowego od \$80
  - Kradzieże w sklepach • Bójki
  - Uszkodzenia Cieleśne w Wypadkach (Wysokie Odszkodowania)
- Zadzwoń Po Umówienie Sie
Porady Bezpłatne
281-8744
24 Godzinny/7 Dni w Tygodniu

2918 N. MILWAUKEE
205 W. RANDOLPH • POKOJ 1630

MILWAUKEE DENTAL CLINIC

WSZELKIE ZABIEGI DENTYSTYCZNE
— DLA CAŁEJ RODZINY!

Wykonujemy protezy całkowite, częściowe i korony.
Tradycyjne i niewidoczne aparaty do prostowania zębów (braces).

Reperujemy protezy na poczekaniu.
Honorujemy ubezpieczenia.

I. BAHRANI, D.D.S.
Mówimy Po Polsku
4254 N. MILWAUKEE

S. ALBAREDI, D.D.S., M.S. (Ortodonta)
Zadzwoń Po Umówienie
Tel. 282-7906

NIEOCZEKIWANA CIĄŻA?

Nie wpadaj w rozpacz...

my możemy pomóc

- Bezpłatne Testy Ciążowe
- Żywcili Doradcy
- Pomoc Lekarska
- Pomoc Finansowa
- Zrozumiałe i Prawdziwe

Informacje o Moralnych, Fizycznych i Psychicznych Konsekwencjach Ustawiania Ciąż.
AID FOR WOMEN
8 South Michigan
Suite 1100 • 621-1100

ALBANY
Medical-Surgical
CenterSPECJALISTYCZNA
OPIEKA ZDROWOTNA
DLA KOBIET
ORAZ ZABIEGI
GINEKOLOGICZNE

- Badania Krwi i Mocz u Na Ciążę
- Porady Ciążowe
- Lokalne Znieczulenie i Narkoza
- Zabiegi Ginekologiczne

Koszty Zabiegów i Badań
Pokrywane Przez Ubezpieczenia
MÓWIMY PO POLSKU

725-0200

5086 N. ELSTON

Od Poniedziałku do Soboty:
8 Rano-4 Po Pol.

Dziennik Związkowy

(USPS 163-400)

Published Daily except Saturdays, Sundays and Holidays by
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.

6100 North Cicero Ave., Chicago, IL 60646
Second Class Postage Paid at Chicago, Illinois
and Additional Mailing Post Offices

POSTMASTER: Send address changes to
DZIENNIK ZWIĄZKOWY (ZGODA)

EDWARD J. MOSKAL—Prezes

WOJCIECH BIAŁASIEWICZ, Redaktor Naczelny

ANTONI SZPLIT, Zarządca

ELŻBIETA GLINKA, Zastępca redaktora naczelnego, EWA BIEREZN, BOGDAN BIERNAT, KRYSZYNA CYGIELSKA,
ANNA DRECHSLER, Z. ANDRZEJ KAZIMIERCZAK, ALICJA OTAP, ELŻBIETA WIŚNICKA—Korektor

Telefon wszystkich Biur 286-0141. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.
Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy publikowania płatnych ogłoszeń i nadesłanych tekstów.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE
Codzienne Tyłko
i Weekendowe Weekendowe Wydane
Rocznie (1 yr.) \$52.00 Rocznie (1 yr.) \$26.00
Półrocz. (6 mos.) 32.00 Półrocz. (6 mos.) 17.00
Kwartał. (3 mos.) 22.00 Kwartał. (3 mos.) 12.00
W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy
Numer Codzienny (Single Daily Copy) ..... 50¢

DO INNYCH KRAJÓW:
Codzienne Tyłko
i Weekendowe Weekendowe Wydane
Rocznie (1 yr.) \$75.00 Rocznie (1 yr.) \$38.00
Półrocznie Półrocznie
(6 mos.) 50.00 (6 mos.) 21.00
W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy
Numer Weekendowy (Single Weekend Copy) ..... 75¢

Dyktator, który usiłował powstrzymać bieg historii

W dziejach najnowszych Europy, sięgających ostatniego półwiecza, odnotowujemy drugi przypadek — jeśli można to tak określić — usankcjonowanego w oczach światowej opinii samosądu, który dokonany został na osobie sprawującej najwyższe funkcje państwowe. Nicolae Ceausescu podzielił los dyktatora włoskiego Benito Mussoliniego aczkolwiek stało się to w innej, politycznej scenarii chociaż w jakże podobnych okolicznościach.

Kiedy w kwietniu 1945 roku II wojna światowa dobiegała końca Benito Mussolini, twórca i wódz włoskiego faszyzmu, nie mający złudzeń czego oczekiwać może od swoich rodaków, podjął próbę potajemnego opuszczenia Italii i usiłował zbiec do Szwajcarii. 28 kwietnia ujęty został przez oddział włoskich partyzantów, którzy nie bawiąc się w jakiegokolwiek, zawiłe procedury sądowe wymierzili mu sami sprawiedliwość działając w imieniu ludu włoskiego.

Demonstranci umieszczają na balkonie budynku opery w Timisoarze portret Ceausescu ucharakteryzowany na Hitlera.
Foto: Reuter

Benito Mussolini rozstrzelany został wraz ze swoją przyjaciółką Clarą Petacci. Faszystowski dyktator zapłacił życiem za totalitarne rządy w wyniku których naród włoski, wmanewrowany do wojny przy boku hitlerowskich Niemiec, poniósł ogromne straty.

Minęło prawie 45 lat, kiedy sytuacja powtórzyła się, tym razem w przypadku rumuńskiego dyktatora komunistycznego Ceausescu. Ujęty wraz z żoną Elena nie doczekał się również, bo i doczekać się nie mógł po decyzjach, które w szowinistycznym zaślepieniu podjął i które doprowadziły naród rumuński do bratobójczych walk okupionych stratą kilkudziesięciu tysięcy ludzi, żadnego procesu. Zlikwidowany został wraz z żoną w sposób taki, na jaki niewątpliwie zasłużył.

Przedziwna to analogia i chociaż odległa w czasie to jednak potwierdzająca współczesne obserwacje, że włoski faszyzm i rumuński komunizm, skomulowane w postaciach obu rozstrzelanych dyktatorów, zaprezentowały jedno, a nie dwa oblicza.

Czy faktycznie Rumunia, za swoją drogę w kierunku demokracji, zapłacić musiała aż tak okrutną cenę? W ciągu krótkiego czasu, zadysponowane rozkazami rumuńskiego dyktatora specjalne jednostki sił bezpieczeństwa spowodowały upust krwi na skalę nie notowaną dotychczas w dziejach powojennych komunistycznego obozu. W nierównej walce padło, według szacunków zachodnich korespondentów, od 60 do 80 tysięcy obywateli rumuńskich. U progu nadciągającego roku wkroczyła Rumunia na drogę demokratyzacji, ale usłaną ofiarami obywateli rumuńskich.

Nicelae Ceausescu, sprawca tragicznej rzezi Rumunów, w opinii nie tylko własnego narodu lecz również całego, cywilizowanego świata, uznany został za przestępcę kryminalnego. Wymierzona mu kara i tak nie jest wprost proporcjonalna do szkód jakie wyrządził.

Czy przykład rumuńskiego dyktatora, który usiłował bezsensownie powstrzymać nieodwracalny bieg historii, wywoła refleksje w umysłach tych, którzy hołdują totalitarnym poglądom i bezkompromisowym rozwiązaniom?

(wb)

Jan Rychtarczyk

Wszyscy będziemy winni

Zapora wodna na Dunajcu spowoduje katastrofę

Poszliśmy kupą na głosowanie w czerwcu bo wierzyliśmy, że ci którzy wybierzemy wstawia się za nami, za naszą krzywdą, za Polską. Tak powiadają dzisiaj gazdowie w Szczawnicy, Krościenku i na całym Podhalu. Co bardziej krewcy dodają: komuna nas nie zdążyła zatopić, ale za to zatopi nas solidarnościowy rząd Mazowieckiego.

Rzecz idzie o zaporę wodną na Dunajcu, pomiędzy Czorsztynem a Szczawnicą. Przełom Dunajca. Zapewne wielu Czytelnikom ten zakątek polskich gór jest doskonale znany. Wielu z nas płynęło tratwą sterowaną przez gazdów słuchając opowieści o zbrojnikach, polskich królach i kupcach przewożących jantar z Bałtyku na południe, ku czeskiej Pradze i węgierskiej Budzie. Unikalny krajobraz, wspaniały drzewostan, niespotykane na innych terenach gatunki zwierząt i wartki prąd Dunajca przecinający Pieniny. Po obu brzegach średniowieczne zamki, gotyckie kościołki i liczące setki lat kaplice, budowane przez wierny lud Podhala na chwałę Bogu i pożytek ojczyźnie.

ległym brzegu zamek czorsztynski —kolejny zabytek architektoniczny klasy zerowej.

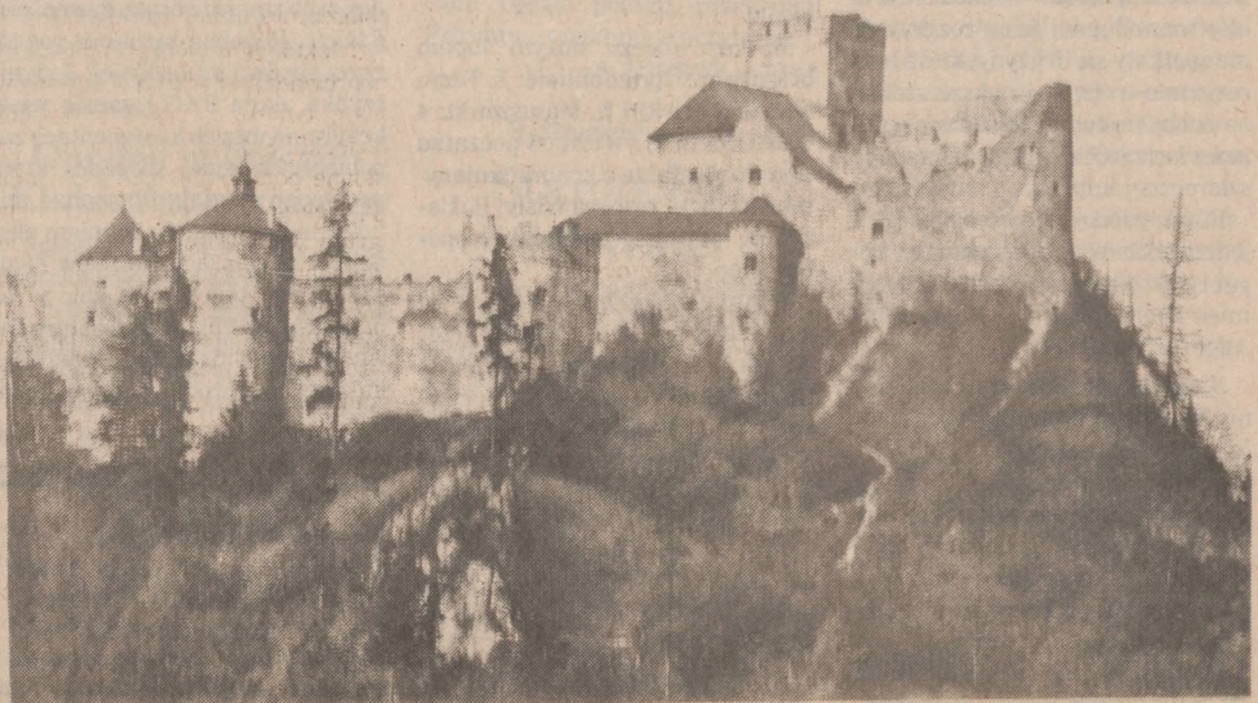
Lokalizacja zapory na Dunajcu spowoduje zatrucie środowiska wodnego w całym obszarze Pienin. Zalew, który powstanie pomiędzy Czorsztynem a Szczawnicą zamieni się szybko w potężny ściek wody niezdatnej do użycia. Miasta leżące bowiem powyżej przełomu Dunajca, przede wszystkim Zakopane i Nowy Targ, tak jak większość miast w Polsce, nie posiadają oczyszczalni ścieków tak przemysłowych jak i miejskich. W krótkim więc czasie zbiorniki wodne na Dunajcu staną się naturalną sadzawką zatruwającą środowisko.

Te pokrótce wymienione konsekwencje lokalizacji zapory wodnej w Pieninach nie przeszkadzają jednak nowej władzy w kontynuowaniu Gierkowskiej budowy. Pomimo stanowczego sprzeciwu środowisk naukowych oraz mieszkańców Podhala piszących listy do władz —budowa zapory trwa. Teren z dnia na dzień przybiera krajobraz księżycowy. Podnoszące się głosy sprze-

siedzeń Okrągłego Stołu, co zostało zapisane w protokole podzespołu d/s ekologii, jako sprawa interwencyjna. Obecnie oczekujemy na projekt programu ratowania środowiska przyrodniczego, zagrożonego budową zapory czorsztynskiej, który ma być wykonany w końcu czerwca 89 r."

Projekt programu do dnia dzisiejszego nie ujrzał jeszcze światła dziennego. Do dnia dzisiejszego również na list — apel w sprawie przerwania budowy zapory na Dunajcu nie zareagował gen. Wojciech Jaruzelski. Kancelaria prezydenta PRL milczy, wychodząc, zapewne z założenia, że "po nas, to może być nawet potop".

Kto zatem może wstrzymać budowę zapory na Dunajcu, która została zatwierdzona przez przestępczy rząd Gierka i Jaroszewicza w ramach umowy Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej. Jest jeszcze czas, jak pisze w "Gazecie wyborczej" 17 sierpnia 89 Piotr Łopuszański, żeby ją wstrzymać jako że do dnia dzisiejszego ukończono dopiero pierwszy etap budowy. Ta budo-

Historyczny zamek w Czorsztynie

Ten historyczny szlak komunistyczna władza w połowie lat 70-tych skazała na zagładę. Decyzją Gierka i towarzyszy postanowiono na tym właśnie terenie wybudować zaporę wodną pod elektrownię. Prąd z niej w ilości 97 megawatów ma popłynąć... do Czechosłowacji. Wzmiem Polska Rzeczpospolita Ludowa otrzyma turbiny do tej elektrowni, których gwarancja właśnie mija tego roku. Pieniński Park Narodowy z przełomem Dunajca, zabytek przyrody klasy zerowej, komuna postanowiła po prostu zatopić. Jednakże nie zdążyła.

Decyzje podjęte przez budowniczych Drugiej Polski solidarnie kontynuuje rząd Mazowieckiego. Konsekwencje tej decyzji są już dzisiaj tragiczne.

Oprócz wycięcia drzewostanu po obu stronach Dunajca na całej 10 kilometrowej trasie, trwa nieprzerwanie eksmisja ponad tysiąca rodzin zamieszkałych tereny położone pomiędzy Czorsztynem a Szczawnicą. Domy i zabudowania gospodarskie górali, z których wielu jest osiadłych w Dolinie Dunajca od setek lat, są rozbierane. Ulega również rozbiórce wiele kapliczek, zabytkowych kościołów i domów —relikwów sztuki ludowej. W planach opracowanych w latach 70-tych miały one zostać przeniesione w inne bezpieczne miejsce. Okazało się to dzisiaj niemożliwe. Teren, za którym miały być ponownie zrekonstruowane został zajęty przez Ludowe Wojsko Polskie z przeznaczeniem na ośrodek wypoczynkowy.

Dla budowniczych zapory oraz decydentów zasiadających w ministerstwach nie ma żadnych świętości. Nie jest nią również wspaniały zamek w Nidzicy, zabytek nie należący przecież do budowli sakralnych. Wybierając materiał na zaporę spod skarpy na której stoi zamek spowodowali już dzisiaj, że mury nidzickiej fortecy pękają pod wpływem usuwania się ziemi. Zalanie tych terenów wodą spowoduje również, o czym przestrzegają naukowcy między innymi z Uniwersytetu Jagiellońskiego, ogromną dewastację środowiska naturalnego. Pieniny zbudowane są z wapienia rozpuszczalnego w wodzie. Śpiętrzone wody w szybkim tempie rozmyją również wapienną skalę, na której stoi położony na przeciw-

ciwu, zaangażowanie się wielu ludzi znanych i szanowanych na Podhalu, między innymi posłanki Kuratowskiej z Komitetu Obywatelskiego, nie spowodowały jednak wydania decyzji przez rząd Mazowieckiego zatrzymania tej prawdziwie komunistycznej budowy. Lokalna władza, z wojewódzką na czele rozkłada bowiem ręce, tłumacząc się brakiem kompetencji w podjęciu decyzji o zatrzymaniu budowy. O

wę mogą i muszą wstrzymać Polacy w kraju. Tworzący się szczególnie na Podhalu ruch społeczny, działający na rzecz cofnięcia decyzji podjętej i skierowanej przeciwko żywotnym interesom mieszkańców tej ziemi, winien uzyskać nasze solidarne poparcie. Polonia Amerykańska nie może pozostać obojętna. Nie pozwólmy zatopić naszej ziemi, nie pozwólmy zniszczyć naszej historii.

Spyw Dunajcem

wszystkim może jedynie zalecydować rząd.

Pikanterii całej aferze dodaje fakt, że sprawa zatrzymania budowy zapory na Dunajcu była przedmiotem dyskusji podczas 'obrad Okrągłego Stołu. Strona rządowa zaproponowała iście salomonowe rozwiązanie tego problemu wpisując go do tzw. protokołu rozbieżności z sugestią rychłego rozwiązania.

Wśród wielu apeli i listów, które niżej podpisany rozesłał do instytucji i organizacji społecznych, znajduje się również list skierowany do Lecha Wałęsy. W odpowiedzi napisanej przez kierownika biura NSZZ Solidarność w Gdańsku, Grzegorz Biereckiego czytamy między innymi:

"Stanowisko jakie w tej kwestii zajmuje NSZZ Solidarność jest zbieżne z pańskimi postulatami. Daliśmy mu wyraz już podczas po-

Jednym z konkretnych przejawów naszej solidarności ze społeczeństwem w kraju, jest zwracanie się pisemnie do posłów i senatorów, oraz bezpośrednio do premiera Mazowieckiego. Listy wystarczy zaadresować następująco: nazwisko posła, senatora lub premiera —Warszawa, Poland. Oddając swoje głosy na nowe władze, mamy prawo domagać się wysłuchania naszych żądań. Zwracam się ze szczególnym apelem do organizacji polonijnych, w szczególności do Kongresu Polonii Amerykańskiej o aktywne poparcie w tej sprawie. Nie bądnmy obojętni, gdyż w przeciwnym wypadku wszyscy będziemy winni.

Są pomniki budowane wbrew przekonaniom społeczeństwa, które można usunąć w jedną noc. Pomnik —zapora czorsztynska pozostanie na zawsze.

Polska i Wschodnia Europa w szkołach średnich stanu New Jersey

(Ciąg dalszy ze str. 2-ej)

je się poczucia równowagi i proporcji.

Komisja nie domaga się takiej samej ilości miejsca dla wszystkich krajów Wschodniej Europy. Sugeruje jednakże, że autorzy podręczników i pedagodzy w N.J. powinni przemyśleć rolę wszystkich narodów Wschodniej Europy i przedstawić prawdziwszy, subtelniejszy i pełniejszy obraz historii Europy i historii cywilizacji zachodniej.

Mówiąc słowami prof. Daniela Chirota z Uniwersytetu Waszyngtońskiego i Kennetha Jowitha z Uniwersytetu Kalifornijskiego w Berkeley, "Europa Wschodnia nie powinna być traktowana jako zagadnienie marginesowe, którego waga polega jedynie na jego strategicznym znaczeniu dla Związku Radzieckiego, ani też jako przedmiot zainteresowania dlatego, że jej problemy mogą być wykorzystywane przez Stany Zjednoczone w ramach ich globalnego współwzrostu". Raczej ze względu na swe historyczne doświadczenie, na rozmaitość kulturalnej tradycji, a także na bezbronność wobec ingerencji wielkich mocarstw, Europa Wschodnia odgrywała i będzie odgrywać jedną w swoim rodzaju twórczą rolę w wytworzeniu idei i eksperymentalnych rozwiązań doświadczeń problemów współczesnego świata.

Komisja sformułowała 12 zaleceń

dla gubernatora N.J. Tomasza H. Keana i dla komisarza d/s Edukacji, dr. Saula Coopermana.

A oto z nich kilka:

Komisja zaleca, by z pomocą Departamentu Wychowania sprawozdanie Komisji zostało jak najszerszej rozprowadzone wśród inspektorów, dyrektorów, wydziałów edukacyjnych, wydziałów pedagogicznych w kolegiach i uniwersytetach, wydawców książek, nauczycielskich organizacji zawodowych, organizacji rodzicielskich, organizacji etnicznych i innych zainteresowanych grup.

Komisja zaleca zwołanie konferencji, jednej w części północnej i jednej w części południowej N.J. pod auspicjami Departamentu Wychowania i zainteresowanych kolegiów i uniwersytetów, celem poinformowania czołowych przedstawicieli zawodu nauczycielskiego o wynikach tego sprawozdania.

Komisja zaleca, aby Departament Wychowania dopomógł w stworzeniu próbnych programów w zainteresowanych okręgach szkolnych. Te próbne programy powinny być tak pomyślane, aby skutecznie włączyć tematykę wschodnioeuropejską do programów poszczególnych przedmiotów np. do historii powszechnej i geografii powszechnej.

Komisja zaleca, aby Departament Wychowania opublikował w dostatecznej ilości, w oparciu o rezultaty prac Komisji, "adnoto-

wany wykaz pomocy naukowych dotyczących Wschodniej Europy" oraz "wykaz uczonych i innych specjalistów w dziedzinie studiów wschodnioeuropejskich".

Komisja zaleca, aby skłonić Departament Wychowania i Departament Szkolnictwa Wyższego do przyznania funduszy wyższym uczelniom i zawodowym organizacjom nauczycielskim na opracowanie materiałów programowych dotyczących studiów wschodnioeuropejskich. Powinny znaleźć się pieniądze na organizowanie pracowni, instytutów wakacyjnych, seminarów i kursów dla dokształcania i reorientacji nauczycieli.

Komisja zaleca, by udostępnić to sprawozdanie zawodowym organizacjom akademickim, takim jak Amerykańskie Towarzystwo dla Popierania Studiów Słowiańskich (AAASS) z siedzibą w Uniwersytecie Stanford, Amerykańskie Towarzystwo Historyczne (AHA) w Washingtonie, oraz tym uniwersytetom i kolegiom, które mają do brze postawione ośrodki studiów europejskich, a także wschodnioeuropejskim etnicznym instytucjom akademickim wraz z zachętą, aby zmobilizować swoje środki na opracowanie przewodników do studiów, wzorów jednostek lekcyjnych oraz materiałów audio-wizualnych, dotyczących Wschodniej Europy, które byłyby przydatne dla nauczycieli w klasie.

Prof. dr Tadeusz Gromada

Z Bocznej Trybuny Sportowej

— ZYGMUNT P. BOBIN —

ROZŁOSOWANO UCZESTNIKÓW "ITALIA '90"

W sobotę, 9 grudnia w Rzymie odbyło się losowanie grup finałowych przyszłorocznego Pucharu Świata. Dwadzieścia cztery zespoły, które zapewniły sobie udział w walce o tytuł Mistrza Świata na stadionach włoskich zostały podzielone na sześć grup. Grupy oznaczono literami: A, B, C, D, E i F. Oto ostateczny zestaw:

Grupa A (mecze rozgrywane na stadionach w Rzymie i we Florencji)

Włochy, Austria, Stany Zjednoczone, Czechosłowacja.

Grupa B (Neapol, Bari)

Argentyna, Kamerun, Związek Sowiecki, Rumunia.

Grupa C (Turyn, Genua)

Brazylia, Szwecja, Kostaryka, Szkocja.

Grupa D (Bologna, Mediolan)

Zjednoczone Emiraty Arabskie, Kolumbia, Niemcy Zachodnie, Jugosławia.

Grupa E (Werona, Udine)

Belgia, Korea Południowa, Urugwaj, Hiszpania.

Grupa F (Calgiari, Palermo)

Anglia, Irlandia, Holandia, Egipt.

Organizatorzy piłkarskich mistrzostw świata postanowili rozstać się z sześciu zespołów — chodziło o to aby we wstępnej fazie rozgrywek nie spotkały się drużyny, które teoretycznie mają największe szanse na zdobycie tytułu lub uważane są przez fachowców za faworytów przyszłorocznej imprezy.

Rozstawiono więc następujące jedenastki: Włoch (grupa A), Argentyny (B), Brazylii (C), Niemiec Zachodnich (D), Belgii (E) i Anglii (F).

Na uwagę zasługuje przydzielenie Wyspiarzy do grupy, która swoje pojedynki rozegra na Sycylii i Sardynii, w Palermo i Calgiari. Chodziło przede wszystkim o to, aby nie dopuścić do haniebných rozruchów na kontynencie wywołanych przez podchmielone bandy angielskich pseudokibiców.

Komitet Organizacyjny "Italia '90" oraz włoska policja są przekonani, że łatwiej będzie uśmierzyć wandalizm z dala od stałego ładu, a tym samym zapobiec bardzo prawdopodobnym dewastacjom środków transportu na Półwyspie Apenińskim.

Reprezentacja Anglii wszystkie grupowe mecze stoczy na stadionie w Calgiari, nie wchodzi więc nawet w rachubę podróżowanie promem na pobliską Sycylię. Ciekawe czy przedsięwzięte środki ostrożności na tym etapie przyniosą spodziewane efekty?

Mistrzostwa świata rozpoczną się meczem otwarcia, w którym na przeciwko siebie staną jedenastka Argentyny i zespół Kamerunu. Tradycyjnie już w meczu otwierającym finałowe rozgrywki o Puchar Świata bierze udział ostatni zdobywca tego cennego trofeum. Spotkanie rozpocznie się na słynnym mediolańskim "San Siro" o godzinie 11 przed południem (czasu chicagowskiego).

Kusząc się na prognozowanie, wydaje się — na podstawie dotychczasowych osiągnięć a nie aktualnej formy — że o premiowane awansem dwa pierwsze miejsca w poszczególnych grupach walka powinna rozegrać się pomiędzy następującymi drużynami: Włochami, Czechosłowacją i Austrią w grupie A; Argentyną, Związkiem Sowieckim i Rumunią w grupie B; Brazylią, Szkocją i Szwecją w grupie C; z grupy D najprawdopodobniej — poza Niemcami Zachodnimi — awans zdobędą Jugosłowianie.

Grupa E wygląda na najbardziej wyrównaną pod względem prezentowanego przez drużynę Belgii, Urugwaju, Hiszpanii poziomu. Teoretycznie najsłabsza jest Korea Południowa ale piłka jest okrągła. . .

I wreszcie z grupy F powinni wyjść bez problemów Anglię i Holendrzy.

★ ★ ★

BEZ SENSACJI

W 1/8 PUCHARU UEFA

W rewanżowych spotkaniach 1/8 finału Pucharu UEFA wygrywali faworyci. Werder Brema rozgromił aż 5:1 Napoli (nie pogrążył sobie Maradona, wyłączony całkowicie przez doskonale grającego Borówkę) i awansował.

W pozostałych meczach wyniki były następujące: FC Koeln wygrał z Crveną Zvezdą 3:0 (0:2). Dynamo

Kijów — Fiorentina 0:0 (0:1). Karl Marx-Stadt — Juventus 0:1 (1:2). Olimpiakos Pireus — Auxerre 0:0 (1:1). Auxerre przechodzi do dalszej rundy. FC Liege — Rapid Wiedeń 3:1 (0:1). FC Porto — Hamburger SV 2:1 (0:1). VfB Stuttgart — Antwerp 1:1 (0:1).

★ ★ ★

ROZGRYWKI HALOWE NSL WISŁA — PALERMO 7:1

Palermo, benjaminek Major Division; dobrze się spisywał przez trzy kolejki tego sezonu halowego. Tym razem Wisła nie odstrasza trzaskającymi mrozami pojawiła się w komplecie i zagrała tak, jak Wisła naprawę potrafi. I chociaż przeciwnik przez 17 minut bronił się skutecznie i bronił go dwie poprzeczki i dwa słupki — to w końcu musiał ulec Wiśle, która w tym meczu była sobą.

W dodatku dla niektórych w Wiśle był to ostatni mecz. Jak zapowiedziano uprzednio w prasie, do kraju wyjeżdżają S. Urban i Z. Trzyna. W pożegnalnym meczu pokazali jeszcze raz, jak dużo Wisła traci w tych graczach. Równocześnie są w Wiśle "nowe twarze", które zapowiadają się jako kandydaci do tej grupy graczy, jak Urban i Trzyna, którzy zawsze cieszyli się sympatią kibiców.

W tym meczu dużym łupem bramkowym podzielili się: Z. Trzyna 3 (hat-trick) i K. Matuszewski 4 (hat-trick + 1). Wisła od początku ruszyła do ataku, a kolejne zmiany, robione przez trenera Wisły, R. Latawca, wreszcie przełamały opór Palermo.

Wyjście Zależnego z obrony do ataku siało popłoch w obronie przeciwnika. Jego partner w obronie Dolny był nie do przejścia jak zawsze. Coraz odważniej gra młody R. Sztapka. Dobrze czuł się w drużynie M. Latosiewicz, który grał pierwszy raz w hali krytej. Z jego wystawień padły dwie bramki. Również pierwszy mecz grał Cezary Jung, który gra przytomnie, trzyma piłkę krótko i podaje dokładnie.

Po kontuzjach wrócili znów do składu z powodzeniem T. Michaliszyn i J. Gieroń. W bramce znów był sobą J. Ciolek; w tym meczu grali również L. Szarek i M. Małek bezbłędnie. W sumie Wisła znów była "na fali". T. Sidor — menażer, J. Czaja — masażysta.

Inne wyniki: Azzurri — Honduras 3:2; Arrauco — Pampas 1:0; Adria — Kafaliniakos 0:0.

Również w klasie Old Boyów Wisła rozniósł Winged Bull 6:1. Dwa zwycięstwa tego samego wieczoru i to w wysokim stosunku — były toa- stem na cześć tak odjeżdżających jak i nowych graczy w zespole. Żegnamy czołowych graczy, S. Urbana i Z. Trzynę. Na jak długo? — przyszłość pokaże. Nowym graczom życzymy aklimatyzacji w najstarszym klubie polonijnym w USA.

★

W KLASIE OLD BOYÓW WISŁA — WINGED BULL 6:1

Do drużyny Wisły wrócili dawniejsi gracze tego zespołu — Sekuła i Laskowski, wzmacniając zespół. Zresztą Sekuła zrobił to w dobrym stylu, aplikując przeciwnikowi 3 bramki (hat-trick). Inni zdobywcy bramek: Krawczyk, Zbrzeźny i Dziudzik po jednej.

Był to mecz pożegnalny Zdzisława Krajewskiego, ogólnie lubianego, zrównoważonego i cichego gracza. Bez dyskusji można było na niego liczyć. W sumie po czterech latach gry w Wiśle zgotowano mu pożegnanie. Od klubu ryngraf, od kolegów puchar i osobisty puchar od prez. hon. klubu H. Czaplaka i wiele słów uznania dla tego skromnego gracza — to wyrazi wdzięczności za postawę prawdziwego sportowca.

Wisła życzy powodzenia w nowym okresie życia. Trzeba jeszcze dodać, iż Z. Krajewski był jednym z tych graczy, którzy jako Wisła, drużyna II-iej Ligi, osiągnęli wielki sukces, zdobywając Puchar Gubernatora. Było to w tych czasach, kiedy Croatsans królowali na boiskach Chicaga.

Na pewno 1975 rok w historii Croatsans przysłynięty jest krepą. W owym meczu, wygranym na rzuty karne, Z. Krajewski był jednym ze skutecznych strzelców pierwszej Wisły.

Popierajcie tych, którzy ogłaszają się w Dzien. Związkowym

Etiopia — niekończąca się tragedia

Nairobi (Reuter) — ONZ-owska Organizacja d/s Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) opublikowała raport, z którego wynika, że w roku przyszłym Etiopia potrzebować będzie co najmniej jednego miliona ton żywności, w celu uniknięcia kolejnej — trzeciej już w ostatnim pięcioleciu — klęski głodu.

Z powodu suszy, a także pośrednio fatalnej gospodarki melioracyjnej i niekończącej się wojny domowej zbiory w północnych rejonach kraju będą niższe aż o 80% od krajowej średniej statystycznej. W prowincji Tigray, najbardziej dotkniętej walkami narodowościowymi, tegoroczne plony nie osiągnęły nawet połowy stanu sprzed roku. Władze w Addis Abebie przed kilkoma miesiącami sporządziły plan zapotrzebowania na żywność w ciągu najbliższych 12 miesięcy. Niestety krajowi eksperci przedstawili dane, które nie odpowiadają rzeczywistości i gdyby kierować się ich obliczeniami najprawdopodobniej doprowadziłoby to do utraty życia wskutek zagłodzenia kilkuset tysięcy Etiopczyków.

Na przełomie 1984/85 r. ponad milion osób zmarło z braku żywności w Etiopii. Podobna sytuacja powtórzyła się dwa lata później. Jedynie szybka akcja FAO i pomoc wielu krajów na innych kontynentach zapobiegły kolejnej tragedii, która pochłonięła mogła grubo ponad milion istnień ludzkich. Zdaniem ekspertów Organizacji Narodów Zjednoczonych tegoroczne zbiory są najgorsze od kilkunastu lat i trudno wprost przewidzieć rozmiar strat w ludziach z powodu śmierci głodowej.

UWAGA!

Każde ogłoszenie ukazujące się w "Dzienniku Związkowym" drukowane jest według życzenia klientów, którzy za nie płać.

W związku z powyższym zaznaczamy, że nie bierzemy odpowiedzialności za ich treść.

(kc)

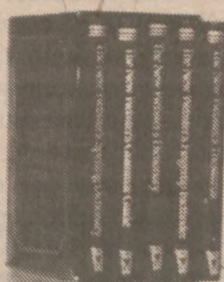
Dziewięć Przykazań Dla Działaczy Społecznych

1. Pracownik społeczny nie powinien nigdy swą pracą się chwalić.
2. Ani żądać uznania, ani okłasków za swoją pracę.
3. Nie powinien obnosić swej obrażonej miny z tego powodu, że jego praca społeczna nie spotkała się z uznaniem, jakie sobie ambitnie wyobrażał.
4. Powinien wiedzieć, że dzieło samo się chwali, jeśli jest dobre.
5. Nie powinien być zdiag swęj pracy, gdyż trudno o obiektywny sąd we własnej sprawie.
6. Powinien wiedzieć, że praca społeczna jest z natury niewdzięczna i że w tym może tkwić jej najsłabsza i najsłabsza właściwość.
7. Nie powinien liczyć na żadne korzyści materialne.
8. Powinien umieć usuwać się taktownie w cień, gdy jego przodownictwo budzić zaczyna ludzką zazdrość i w ogóle działać ludziom na nerwy.
9. Nie powinien deklamować o dobrych obyczajach pracy społecznej, gdy sam się do tych obyczajów nie stosuje.

Tydzień Polski, Australia

Podręczny Zestaw Biblioteczki Webstera

Słownik — Słownik Ortograficzny — Słownik Synonimów i Antonimów — Zasady Gramatyki — Informator

THE NEW WEBSTER'S
Deluxe
Desk Reference
Library

CENA \$15.00 plus \$1.50 (koszt przesyłki)

DZIENNIK ZWIĄZKOWY
6100 N. Cicero Ave.
Chicago, IL 60646

Zamawiam.....zestawów The New Webster's Deluxe Desk Reference Library po \$16.50 za zestaw.

Załączam czek lub Money Order na sumę .....

Imię i Nazwisko .....

Adres .....

Miasto .....

Stan .....

Kod Pocztowy .....

Za zaliczeniem pocztowym (C.O.D.) książek nie wysyłamy

The Fireside Banquet Center
serdecznie zaprasza na wspaniały

BAL SYLWESTROWY

w niedzielę, dnia 31 grudnia 1989 r.
9101 Waukegan Rd., Morton Grove
(2 bloki na północ od Dempster)

9-osobowa orkiestra

WILL CARROLL

Gościnny występ znakomitych artystów:

VIOLETTA VILLAS

BRYGIDA BZIUKIEWICZ

JÓZEF HOMIK

Początek o godz. 7 wiecz.

Wstęp \$75 od osoby

Wspaniała kolacja z alkoholem,
śniadanie o godz. 2 nad ranem

Uprzejmie prosimy o wczesne
rezerwacje stolików dzwoniąc na nr:

(708) 966-9600

TURYSTYCZNA LOUNGE

Restaurant & Banquet Hall

3336-42 N. Milwaukee Ave. Tel: 794-0326

urządza

BAL SYLWESTROWY

w niedzielę, 31-go grudnia, 1989 r.

Początek o godz. 7:30 wiecz. Zakończenie o 2:00 w nocy.

Gra orkiestra

KONTRASTY

Butelka szampana na jeden stół (10 osób przy stole).
Rezerwacje stolików wg planu.
\$25.00 od osoby z kolacją i kotyliem.
Mamy również sale na wesela, chrzciny i inne przyjęcia
Właściciele Rutkowsky

BRISTOL DELICATESSEN & LIQUORS

Noce polskie sklepy — w których w nocy za 5 druga możesz kupić do zjedzenia i do picia dosłownie WSZYSTKO — wszelkiego rodzaju wędliny własnego wyrobu oraz trunki z całego świata.

3086 N. MILWAUKEE AVE. (obok Polameru — na Jackowie) **545-7072**

OTWARTY OD 8:00 RANO DO 2:00 W NOCY

★★★★★

5205 W. BELMONT AVE. (obok Cardinal Club)

545-6097

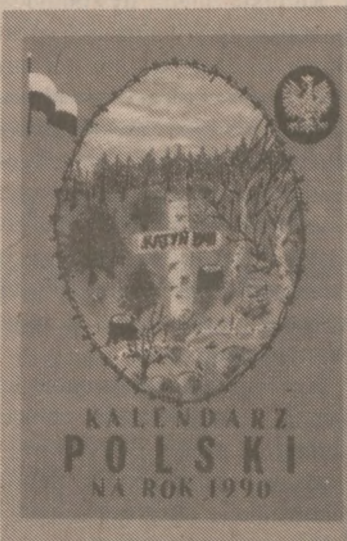
OTWARTY OD 8:00 RANO DO 11:00 W NOCY.

UWAGA!

Każde ogłoszenie ukazujące się w "Dzienniku Związkowym" drukowane jest według życzenia klientów, którzy za nie płać. W związku z powyższym zaznaczamy, że nie bierzemy odpowiedzialności za ich treść.

KALENDARZ POLSKI

NA ROK 1990

Cena: \$14.00

DZIENNIK ZWIĄZKOWY
6100 N. Cicero Ave.
Chicago, IL 60646

Zamawiam..... egzemplarzy Kalendarza Polskiego na rok 1990 po \$14.00 za sztukę.

Załączam czek lub Money Order na sumę .....

Imię i Nazwisko .....

Adres .....

Miasto .....

Stan .....

Kod Pocztowy .....

Za zaliczeniem pocztowym (C.O.D.) książek nie wysyłamy

Oplatek dywizyjny

Kończąc okres świąteczny Bożego Narodzenia bogaty w przepiękne staropolskie tradycje, Dywizja Pancerna, wzorem lat ubiegłych zaprasza na "Oplatek", który odbędzie się 21 stycznia (niedziela) o godz. 1-ej po poł. w Regency Inn przy 5319 W. Diversey Ave. Z boku i po przeciwnej stronie budynku znajduje się bezpłatny parking.

Podany będzie doskonały obiad a potem program artystyczny, w którym wystąpią:

Konstanty Plewicki — profesor muzyki — fortepian.

Teresa Skrzyńska — mezzosopran z Teatru Wielkiego w Łodzi i Opery Wrocławskiej. Uczestniczka zespołów artystycznych występujących: w Czechosłowacji, na Węgrzech, w Niemczech i Szwecji.

Diana Klima — sopran — absolwentka Montray Felician College, Bachelor of Music De Paul University. Na zaproszenie Akademii Muzycznej w Katowicach, występowała na Festiwalu Muzycznym w Rybnem. W naszym programie wykona recital muzyki słowiańskiej w kostiumach narodowych.

Dla urozmaicenia programu be-

dzie loteria fantowa, niespodzianki, nagroda wejściowa dla szczęśliwie wylosowanej pary. Zapraszamy jak najserdeczniej wszystkich kolegów z rodzinami, przedstawicieli i członków bratnich organizacji, przyjaciół i zawsze nam miłych gości.

Zgłoszenia do dnia 19 stycznia 1990 r. na adres Stowarzyszenia lub telefony: 286-8583 i 622-2712. donacja \$15.

W. Lis — prezes

E. Sieradzki — sekr.

Spotkanie z byłymi żołnierzami AK

Klub Sportowo-Młodzieżowy POLONIA Chicago organizuje pierwsze spotkanie towarzyskie z byłymi żołnierzami AK (Armii Krajowej). Spotkanie to odbędzie się w dniu 30 grudnia 1989 roku pod adresem 4235 S. Albany, Chicago, IL 60632, tel. (312) 927-2042. Początek godz. 7:00 wiecz.

Celem spotkania jest uszanowanie godnych i dumnych tradycji żołnierzy AK przez młode pokolenie młodzieży polonijnej w Chicago.

Zapraszamy na to spotkanie młodzież polonijną, członków KS Polonia, sąsiednich klubów i wszystkich zainteresowanych. M. Zubek — prez

"Przy polskim żłóbku"

Jasełka w polskiej szkole im. E. Plater w Mt. Prospect

Jako wyrazicielka szanownych gości — widzów tegorocznych Jasełek pragnę podzielić się z czytelnikami moimi wrażeniami i uwagami widzów wypowiedzianymi po obejrzeniu tego przedstawienia.

W niedzielę, 17 grudnia 1989 roku w auditorium szkoły przy 1500 Elk Grove Boulevard w Elk Grove Village uczennice i uczniowie naszej szkoły wystąpili w przedstawieniu p.t. "Przy polskim żłóbku". Było to przedstawienie o treści religijnej i tematyce bożonarodzeniowej.

Głosy widzów po obejrzeniu Jasełek: "Jasełka były wyjątkowo piękne i na długo pozostaną w mojej pamięci"; "My, rodzice, doceniamy ogrom pracy nauczycieli tej szkoły i zdajemy sobie sprawę z tego, że nie było łatwo nauczyć naszych dzieci i przygotować ich do tak wspaniałego występu"; "Jasełka tegoroczne zawierały tę samą tematykę, co ubiegłoroczne, a jednak były zupełnie inne. Były również interesujące i ciekawe. Tak ciekawe, że po zakończeniu przedstawienia widzowie nie wstawali z krzeseł czekając na coś więcej".

To prawda, widzowie pomimo tego, że wiedzieli o zakończeniu widowiska siedzieli jeszcze przez dłuższą chwilę oczarowani występem. Dalsze wypowiedzi widzów zawierały pochwały i mówiły o dużym sukcesie artystycznym Jasełek.

W tegorocznym przedstawieniu wystąpiło 56 uczennic i uczniów (w różnym wieku szkolnym). Wykazali się oni dużymi chęćmi i zdolnościami artystycznymi.

Przedstawienie rozpoczęło śpiewem kołęd. Na scenie śpiewała młodzież szkolna. Do śpiewu włączyli się także widzowie na sali. Przyczyniło się to do wprowadzenia nastroju świątecznego.

Jasełka przebiegały w III aktach. Uczniowie i uczennice naszej szkoły wystąpili w następujących rolach: matka i syn, dziewczynki, ojciec i chłopiec, chłop, Herod i służa, pastuszek i trzej królowie — Melchior, Kasper i Baltazar. Były także: śmierć i diabeł, Matka Boska i św. Józef, anioły i Bartosz z pasterczami. Nie zabrakło ról historycznych: kosyniera, żołnierza i matki ze Lwowa z synem. Wystąpiły również

harcerki, przedstawicielka szkoły oraz zespół taneczny.

Całość została pięknie wyreżyserowana i opracowana muzycznie przez długoletniego nauczyciela i dyrektora kółka teatralnego Franciszka Leśniaka. W przygotowaniu młodzieży szkolnej i nauczaniu ich poszczególnych ról pomagali następujący nauczyciele: Halina Ry-marz, Cecylia Skrzypek, Władysław Bula, Wanda Walewender i Stanisław Czernik. Akompaniament muzyczny — Izabela Nedza.

Strój i dekoracje przygotowała przy współudziale rodziców Barbara Kobylińska. Ona też kierowała światłami podczas przedstawienia. Taniec opracowała Małgorzata Schneider.

Po przedstawieniu w kafeerii szkoły były ciasta i ciasteczka, kawa i soki przygotowane rękami matek uczniów i uczennic naszej szkoły.

Harmonijna współpraca zarządu szkoły z gronem nauczycielskim i rodzicami przyczyniła się do osiągnięcia tego wielkiego sukcesu. Wszystkim należą się słowa uznania i podziękowania.

Oby zgoda, wzajemny szacunek i zrozumienie zapanowały we wszystkich polskich szkołach sobotnich dla naszego wspólnego celu, jakim jest krzewienie kultury i polskiej tradycji. Wszystkim polskim rodzinom życzymy szczęśliwego Nowego 1990 roku.

Oplatek w Polskim Klubie Artystycznym

Polski Klub Artystyczny zaprasza członków i sympatyków na oplatek w gronie artystów do pięknego Domu Podhalan przy 4808 S. Archer Ave. Oplatek odbędzie się w niedzielę, 7 stycznia o godz. 3 po poł.

R. Kwapiszewska — prez. Bal sylwestrowy Klubu Polonia

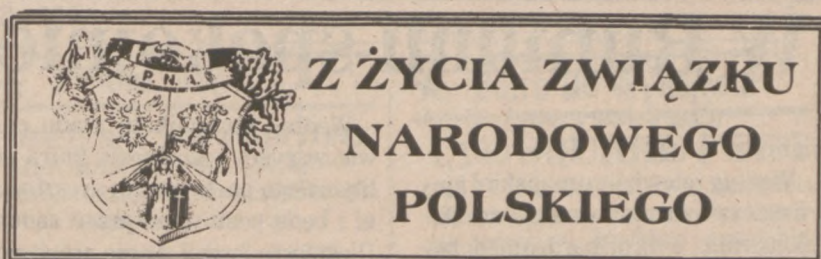
Klub Polonia przy parafii św. Konstancji organizuje bal sylwestrowy, który odbędzie się 31 grudnia o godz. 8:30 wiecz., w górnej sali Handzel Center przy 5864 W. Ainslie St.

Obfita kolacja z winem i szampnem przy doborowej orkiestrze "Blue Band". Cena biletu \$30 od osoby.

Upierzejmy prosimy o wcześniejsze rezerwacje stolików dzwoniąc na nr tel. 777-7557, 456-5615 lub 283-5153.

Powitanie Nowego Roku w Plac. 90 SWAP

Zarząd Placówki 90 SWAP serdecznie zaprasza koleżanki i kolegów, członków bratnich organizacji i przyjaciół na zabawę sylwestrową z szampnem, którą urządzamy w niedzielę, 31 grudnia, w sali Placówki, przy 6005 W. Irving Park Rd. Początek o godz. 9 wiecz.

Zaprzysiężenie zarządu Gr. 2727 ZNP Tow. Białego Orła

W piątek, 1 grudnia odbyło się zebranie Grupy 2727 ZNP Tow. Białego Orła w sali posiedzeń przy 4800 S. Wood St.

Posiedzenie przeprowadził prezes Frank Goryl, protokółował sekretarz Walter Tokarz. Na zebraniu podjęto szereg uchwał na przyszły rok dla dobra Grupy oraz wyasygnowano kilka donacji na cele charytatywne.

Po załatwieniu tych spraw przystąpiono do wyborów zarządu na rok 1990. Na przewodniczącą wy-

Gwiazdka Gminy 23 ZNP

Zarząd Gminy 23 ZNP zaprasza działkę należąca do Grup — 94, 887, 1178, 2013 i 2511 ZNP na "Christmas Party", które odbędzie się w sobotę, 6 stycznia o godz. 2-ej po poł. w sali kościoła Niep. Pocz. przy 88th i Commercial Ave., w So. Chicago.

Będą różne niespodzianki. Dzieciom będzie podana przekąska. Prosimy o punktualne przybycie.

A. Dzierzak — prez.

R. Śmigieliska — kier. szkoły

Staropolski Sylwester

W pięknej kreacji na terenie posiadłości księży Salwatorianów w Merville Indiana (5755 Pensylwania St.), odbędzie się w staropolskim stylu tegoroczny Sylwester, na który serdecznie państwa zapraszamy. Organizatorem jest Komitet Pieszej Pielgrzymki z Chicago do Merville Indiana.

Cena biletu \$40 od osoby (na życzenie uczestnika, możemy również zamówić noclegi). W cenie biletu obiad plus dwa posiłki, oraz szampan.

Noc sylwestrową rozpoczniemy Mszą św. o godzinie 7:00 wieczorem, następnie uroczystym poło-nem otworzymy naszą zabawę

Przygotowaliśmy również wiele atrakcji i niespodzianek. Wybierz się razem z nami w malowniczy krajobraz "srebrzystej nocy", od zainicjowanego Chicago, w którym jesteśmy w każdy dzień.

Cały dochód przeznaczamy na trzecią Pieszą Pielgrzymkę. Bilety możecie nabyć w biurze Julia Travel Agency pod adresem: 5442 S. Archer tel.: 585-1008, 6026 S. Archer tel.: 767-2839 oraz w biurze ARA 5752 W. Belmont tel.: 725-9122.

Wszelkie informacje pod numerem tel.: 585-1008, biety w sprzedaży do 15 grudnia.

Zapraszamy: Komitet Pielgrzymkowy

borów wybrano jednogłośnie Komisarza Okręgu 12 Józefa Calkę, na sędziów wyborczych — AnnMarie Kezoń, ks. Marka Jamroza i Romana Sruga.

Obejmując przewodnictwo wyborów Komisarz podziękował za ten urząd, a następnie poprosił o podawanie nominacji na urzędników.

Wszyscy członkowie Grupy wyrazili pogląd, iż obecny Zarząd bardzo dobrze pracuje dla dobra Grupy, zatem nie ma powodów do zmian. Bruno Osiński postawił wniosek, aby wybrać ten sam Zarząd przez akłameję, a wniosek poparł ogół członków znajdujących się w sali. Następnie Komisarz zapytał po kolei każdego z przedstawionych czy przyjmują urzędy. Wszyscy nominacje przyjęli, dlatego też nowy zarząd został zatwierdzony.

A oto skład Zarządu: Frank Goryl — prezes; Andy Koziel — wiceprezes; Irene Blair — wiceprezesa; Josephine May — sekr. fin.; Walter Tokarz — sekr. prot.; Anna Prusak — skarbniczka; Bruno Osiński i Katherine Palka — rada gospodarcza, Julian Duda — marszałek, John Haldys i Lotar Gryksa — chorążowie oraz W. Tokarz — korespondent.

Po wyborach odbyła się instalacja Zarządu, poczęstunek, łamanie się opłatkiem oraz składanie życzeń.

W. Tokarz — sekr.

Zebranie wyborcze Gminy 87 ZNP

Zebranie Gminy 87 ZNP połączone z wyborem zarządu na rok 1990 — odbędzie się w piątek, 12 stycznia w sali Woźniaka przy 2530 Blue Island Ave. Początek o godz. 7:30 wiecz.

Wszystkich delegatów prosimy o liczny udział w posiedzeniu.

B. Pomana — prez.

Bal sylwestrowy Grupy 1776 ZNP

Grupa 1776 ZNP Tow. Wolność urządziła wielki bal sylwestrowy, który odbędzie się w niedzielę 31-go grudnia w sali Domu Młodzieży Okr. XIII ZNP, 6038 N. Cicero Ave. Początek o godz. 8 wiecz.

Do tańca grać będzie orkiestra "Pasierb Band". Bezpłatny parking. Wstęp \$35 od osoby. W cenie biletu wliczona jest gorąca kolacja, butelka alkoholu, 2 butelki szampana oraz po północy kawa i ciasto.

Po rezerwacji biletów prosimy dzwonić na nr. tel. 282-2167 lub 775-0673.

S. Bogobowicz — prezes

Bal Sylwestrowy Grupy 1776 ZNP

Grupa 1776 ZNP, Tow. Wolność zaprasza na "Bal Sylwestrowy", który odbędzie się w niedzielę, 31 grudnia, w sali Domu Młodzieży Okr. 13 ZNP, przy 6038 N. Cicero Ave. Początek o godz. 8 wiecz.

Gra doborowa orkiestra. Wstęp \$35 od osoby. W cenie biletu włączone jest: gorąca kolacja, 2 butelki szampana i butelka alkoholu na stół oraz noworoczne akcesoria. Po dwunastej w nocy kawa i ciasto za darmo.

Po rezerwacji proszę telefonować 282-2167 lub 775-0673.

S. Bogobowicz, prezes
I. Klatka, sekr. prot.

Oglądajcie Kronikę Polonijną CDN

Program przedstawiający życie organizacyjne i twórcze Polonii, ciekawych ludzi i wydarzeń. Kanale 25 Sobota 4:00-4:30 PM
Poniedziałek 10:00-10:30 PM

PROGRAM POLVISION

ŚRODA — 27 GRUDNIA

Pierwsza godzina programu:
• "Tajemnice wikłowej zatioki" film animowany dla dzieci. Odcinek pt. "Strasza nora"
• Potęganie z Polvision — rozmowa z Maciejem Wierzyńskim
Druga godzina programu:
• "Alternatywy 4" — serial telewizyjny w reżyserii Stanisława Barej. Odcinek 2 trzecia godzina programu:
• "I stała się nowina..." — program poetycko-muzyczny

Najserdeczniejsze Życzenia Szczęśliwego Nowego Roku składają właściciele

ASTORIA LOUNGE

3208 N. KOSTNER (Róg Belmont)

Zapraszamy na

BAL SYLWESTROWY

31-go grudnia

Początek o godz. 8 wiecz.

Gra zespół

KAPELA RZESZOWSKA

Wstęp wolny. Kuchnia czynna.

Po rezerwacji dzwonić:

725-2277 lub 631-3924

<p>Kurze</p> <p>NÓŻKI (Chicken Legs)</p> <p>WIEPRZOWE KOŚCI NA ZUPĘ... 49¢ Ft.</p> <p>MIELONA WOŁOWINA... 1.69 Ft.</p> <p>WIEPRZOWE KOTLETY Krojone z Brzgu... 1.39 Ft.</p>		<p>29¢ Ft.</p> <p>POLSKA lub WŁOSKA KIEŁBASA 1.59 Ft.</p>	
<p>"Flanagan" Kiszona</p> <p>KAPUSTA 2 Funt 1.00</p> <p>ŚLEDZIE "VITA" 12 Unc. 1.99</p> <p>PARKAY MARGARYNA 1 Ft. 59¢</p> <p>PHILADELPHIA SER ŚMIETANKOWY 8 Unc. 99¢</p>		<p>Kawa</p> <p>AROMA 1 Ft. 3.99</p> <p>HERBATA SALADA 100 Woreczków 1.99</p> <p>ŚMIETANKA DO KAWY 2 za 1.00</p> <p>KWASNA ŚMIETANKA "HAWTHORN MELLODY" 8 Unc. 59¢</p>	
<p>Country Delight</p> <p>SODA 2 Lit. Butelka 59¢</p> <p>PEPSI 12/12-Unc. Puszek 2.99</p> <p>7-UP 2 Lit. Butelka 1.09</p> <p>COKE 8/16-Unc. Butelka 1.59 Plus Dep.</p>		<p>Russet</p> <p>ZIEMNIAKI 10 -Funt. Worek 1.29</p> <p>(Potatoes) 49¢ Ft.</p> <p>TANGERINES 59¢</p> <p>CYTRYNY 1 Ft. 1.99</p> <p>CZERWONE GREJFRUTY 5-Funt. Worek 1.99</p>	
<p>Szampan</p> <p>"ANDRE" 3/4 Litra 6.99</p> <p>E & J WINIAK 3/4 Litra 5.99</p> <p>WÓDKA "SMIRNOFF" 1.75 Litra 11.99</p> <p>SEAGRAM'S 7-CROWN WHISKEY 3/4 Litra 5.99</p>		<p>Złociste</p> <p>BANANY 3 Funt 1.00</p> <p>SALATA ZIELONA 3 Funt 1.00</p> <p>MARCHEW 4 Funt 1.00</p> <p>CZERWONE JABŁKA 2 Funt 1.00</p>	

INTERNATIONAL FOODS INC.

4724 N. KEDZIE
478-8643

MÓWIMY PO POLSKU
3417 W. DIVERSEY
384-0959

4404 W. FULLERTON
486-6277

Data Wyprzedaży: Od 26 do 31 Grudnia
Wyprzedaż Warzyw i Mięsa Kończy Się 30 Grudnia, o Godz. 5:00 P.M.

1990

W tym roku pomyśl o kimś innym.
Podziwiał piękno i cuda natury.
Napisz list miłosny. Podziel się czymś wartościowym.
Urządź serce dziecka. Przywitaj przyjaźnie przybysza.
Podziękuj Bogu za to, czym jesteś i co masz,
bez względu na to, czy jest to dużo, czy mało.

Zatagódź spory. Odpowiadaj łagodnie.
Przypomnij zapomnianego przyjaciela.
Odrzuć podejrzenia i zastąp je zaufaniem.
Dotrzymuj obietnicy, znajdź na to czas.
Nie zazdrość. Przebaczn nieprzyjacielowi.
Przepróś jeśli jesteś w błędzie.

Przysłuchuj się. Staraj się zrozumieć.
Oceń swoje żądania wobec innych.
Doceniaj. Bądź uprzejmy i delikatny.
Uśmiechaj się. Śmieć się częściej.
Zasłuż na zaufanie.
Daj wyraz swojej wdzięczności dla innych.

Módl się o pokój. Chodź do kościoła.
Kochaj bez reszty. Dawaj wyraz swojej miłości.
Powtórz to. Powtórz to jeszcze raz.
To są zaledwie drobne myśli, z dużej kategorii podobnych tylko lekkie zadraśnięcia.

To są proste sprawy. Słyszeliście o nich przedtem. Ale znaczenie ich nigdy nie było doceniane.
W tym roku one mogą zmienić Wasze życie.

Najlepsze życzenia od Dyrektorów, Urzędników i Pracowników

STANDARD FEDERAL SAVINGS

Chicago ■ Downers Grove
Evergreen Park ■ Hickory Hills ■ Lombard ■ Oak Lawn ■ Palos Heights

W Rumunii spokojniej

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

Wielu rumuńskich kłopotów uważa, że demonstranci wybrali bardzo niedobry moment.

W dniu 25 grudnia 1989 roku zmarł w podeszłym wieku opatrzony św. sakramentami, po krótkiej i ciężkiej chorobie najukochańszy wujek nasz, śp.

Jan Osowski

(mąż śp. Jadwigi z domu Wojcik i ojciec śp. Jana T.)

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym dzisiaj od godziny 2 po południu do 9 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek dnia 28 grudnia o godzinie 9:00 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 5735 W. Fullerton Ave. (na rożku Mango) do kościoła św. Jakuba (msza św. o godz. 9:30), a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha do grobu rodzinnego.

O czym zawiadamiają, nieutuleni w żalu:

Barbara i Stanisław Michalczyk z córkami Dorothy i Lucy i Helena oraz Howard White z córką Carol, siostrzenice z mężami; oraz rodzina w Polsce w Belgii.

Pogrzebowi: Poterek
Telefon: (1-312) 237-6400

W dniu 24 grudnia 1989 roku zmarła przeżywszy lat 81 opatrzona św. sakramentami, po długiej chorobie najukochańsza matka, babcia i prababcia nasza, śp.

Zofia Garcia Ostrea

(z domu Grendzińska)

(żona śp. Joe Garcia i śp. Eugeniusza Ostrea)

Członkini ZNP.

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym dzisiaj od godziny 2 po południu do 9:30 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek dnia 28 grudnia o godzinie 9:15 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 6000 Milwaukee Ave., do kościoła Queen of All Saints Basilica (msza św. o godz. 10:00), a stamtąd na cmentarz Wszystkich Świętych do Mauzoleum.

O czym zawiadamiają, nieutuleni w żalu:

Yvonne Kujawa, Sally (James) Valette, Lupe (Chester) Grabowski; Joseph (Sally) Garcia, Geraldine (Bernie) Soriano, Victor Garcia, dzieci: Judy, Cindy, Jim, Chay, Linda, Steven, Diane, Joe, Jeff, David, Sandy, Laura, Tina, Victor, Adam, Christine, Paula, wnuki i wnuczki; 19 prawnuków; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się:
B.F. Malec i Synowie
Telefon: 774-4100

Z żalem donosimy, że najukochańsza żona moja, matka, siostra, babcia i ciocia nasza, śp.

Harriet Marcet

(z domu Abramowicz)

(szwagierka śp. Andrew Antonawicz)

po długiej chorobie, pożegnana się z tym światem, opatrzona św. sakramentami, dnia 26-go grudnia 1989 roku, o godzinie 6 rano w starszym wieku.

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym dzisiaj od godziny 12 w południe do 9 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek dnia 28 grudnia o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr 4401 S. Kedzie Ave., do kościoła św. Pankraczego (msza św. o godz. 10:00) a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego do grobu rodzinnego.

Pogrzebi w głębokim smutku:

Leslie, mąż: Thomas A. (Donna), Daniel M. (Mary), Eileen Marcet, Michael A. (Judy), synowie, synowa, córka i zięć: Helen Antonawicz, Rev. Alfred L. Abramowicz D.D., Auxiliary Bishop of Chicago, proboszcz parafii Pięci Braci Polaków i Męczenników, Siostra Mary Antonella OSF., Janette (George) Smith, Esther (Richard) Mikuta, brat, siostry i szwagrowie; 8 wnuków; oraz siostrzeńcy i siostrzenice wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Fortuna Brothers Funeral Home. Telefon 523-7781.

Z żalem donosimy, że najukochańszy mąż mój, ojciec, teść, dziadus, brat i szwagier nasz, śp.

Franciszek Molek

(szwagier śp. Jana Majkrzak)

przez nieszczęśliwy wypadek, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. sakramentami, dnia 24-go grudnia 1989 roku, przeżywszy lat 77.

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym dzisiaj od 12-ej w południe do 9-ej wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 28 grudnia, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr 4401 S. Kedzie Ave., do kościoła św. Pięciu Braci Polaków i Męczenników (msza św. o godz. 10:00), a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego do grobu rodzinnego.

Pogrzebi w głębokim smutku:

Aniela (z domu Długopolska), żona: Zofia (Andrzej) Skobel, córka i zięć: Józef (Zofia i Jan (Wiesława), synowie i synowe: Andrzej i Pawełek (Skobel, Halinka, Renia, Józio, Piotr, Grażyna i Dorotka, wnuki i wnuczki: Anna Majkrzak, Aniela (Jan) Jarosz, siostry i szwagier: Józef (Gretka) Mientus, brat przyrodni (Pol) Jarosz; szwagrowie, szwagierki w Chicago i w Polsce; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Fortuna Funeral Home. Telefon 523-7781.

Wiktor Kwast

Amerykańska pamiątka Kościuszki na Podlasiu

Jasiom, Nadbużańskim Suzinom poświęcam...

Kościuszki
order Cyncynata

chwile, spędzone właśnie w Dołholisce, u Anny, siostry ukochanej i jej męża, Piotra Estki. Zdaje się, że to u nich, po niepowodzeniu w Warszawie, najpierw czasowo zamieszkał.

Literat Lucjan Siemieński był bodaj pierwszym historykiem, co nieco więcej uwagi poświęcił temu okresowi, w "Żywocie Tadeusza Kościuszki", cały rozdział V. (Kraków, 1866). Przy jego końcu przytoczył wrynek listu Józefa Ignacego Kraszewskiego, którego rodzinny dwór w Romanowie, odległym o 8 km od Dołholiski, mieści obecnie muzeum jego pamięci: "Trzeba wiedzieć, że Kościuszko mieszkał jakiś czas w Dołholiskach, wosewce na Podlasiu, gdzie własną ręką zbudował pod dworem rodzaj pomniczka z cegły, którego ruinę zobita widziałem. W tym monumencie, jak później się okazało, w butelkach szklanych, smolą zalanych, zamurował on pamiętniki i notaty jakieś, które wypadkiem przy rozsypaniu się budowy znalazł późniejszy dzierżawca tej wioski. Ba dałem na miejscu, ale tylko na szczątki owych butelek i podarte papiery z rejestrami wojskowymi natrafiłem. Więc to niepowrotnie przepado". (str 70/1).

Ks. Andrusiuk, proboszcz Rozwadówki, parafii w której obrębie leży Dołholiska, przeżywszy po 80-cioletnim ks. Nowickim budowę jej kościoła, podał mi z "Pamiętników" Kajetana Kraszewskiego, rezydującego ongiś w Romanowie, brata powieściopisarza, pod datą 13 maja 1871 r.: "Niedaleko od nas mieszkał w Dołholisce niegdyś Kościuszko, wówczas podobno, gdy się jeszcze w pannie hetmanównie Sosnowskiej z Sosnowicy kochał. Po powrocie z Ameryki siedział też tu w Dołholisce i zostawił pamiątkę, wymurowany własną ręką rodzaj pomniczka na polu naprzeciw dworu, wjeżdżając od Grabówki do Dołholiski po prawej stronie. Stoi ten pomneczek do dnia dzisiejszego. Stoi też jeszcze i stara unicka cerkiewka, niedaleko, lecz od dawna nabożeństw się w niej nie odprawia, jest zamknięta. W tej cerkiewce zawieszil był Kościuszko jako votum swój order amerykański Cyncynata..."

Takie są dwa najstarsze znalezione zapiski, świadczące o jakimś szczególnym znaczeniu tej wsi dla Kościuszki... Co to był za pomneczek? — rozmyślał Siemieński — "byłże to grobowiec jego pierwszej miłości? czy też pamiątka na cześć niepodległości Ameryki?"

Dostało się to i do "Słownika Geograficznego Królestwa Polskiego" (Warszawa, 1881, tom II, s 107): "Dołholiska, wieś i dwór, od Włodawy mil trzy. Miejsce pamiętne pobytom Tadeusza Kościuszki około r. 1784/5, po powrocie z Ameryki. W starej bardzo cerkiewce greckokatolickiej, która od dawna została zamknięta, a upadła w r 1865, na ołtarzu zawieszil był generał order swój Cyncynata z rąk Waszyngtona otrzymanym; pamiątka ta nieoceniona przetrwała na miejscu aż do r 1856, w którym znikła z ołtarza i dostała się podobno do zbiorów śp. Karola Bejera. Tamże w Dołholisce stoi na polu nieopodal od dworu, w

gruzach już, walący się, mały murowany pomneczek postawiony własnymi rękoma Kościuszki i okolony kilku drzewami, które sam posadził; tu zamurowanych było parę butelek z papierami generała, które temuż losowi, co order Cyncynata uległy. Była tu grecko-unicka cerkiew parafialna, zapieczetowana w r. 1856. Dobra Dołholiska mają 1512 mórg obszaru i należą do Wiktora Ratajewicza". — Tę notatkę dostałem od ks. Nowickiego.

Obaj księża, moi informatorzy, dostarczyli mi dalszych szczegółów z artykułu ogłoszonego w "Czasopiśmie Ilustrowanym Tygodniowym KŁOSY" Nr. 874 z 18 marca 1882 r. Nie wiem, czy to była oryginalna notatka, napisana przez tegoż Kajetana Kraszewskiego, jakby uzupełnienie słów "Słownika", czy też przedruk z jego pamiętnika. W każdym razie nie będę powtarzał faktów, już podanych, tylko zwrócę głównie uwagę na nowe szczegóły.

Otóż pamiętnikarz zastanawia się w Kłosach, co ten "mały pomneczek, parolokciowej wysokości, murowany, prosty, nieozdobny, w czystym polu stojący, nad którym gałęzie kilku drzew starszych zwieszają się powiewnie, płaczące i smętne — ma wyrażać?... niema tu bowiem w bliskości kościoła, ani cmentarza... co on oznacza? jaką w sobie kryje tajemnicę?". Myli się, twierdząc, że w Dołholisce wraz z Estkami mieszkała "staruszka matka generała", gdyż Tekla Kościuszkowa zmarła jakieś 18 lat wcześniej. Natomiast można mu wierzyć, gdy mówi, że "w Dołholisce, w odwiecznej unickiej cerkiewce oglądał się nieraz sami zawieszony niegdyś przez generała... order Cyncynata". Oglądał własnymi oczyma!

Czy nie zbyt pochopnie Korzon uznał, że Kościuszko podczas swego ponownego pobytu w Ameryce 1797 r. zamienił swój order z gen. White'm? I że ta wiadomość, pochodząca od Evans'a, jakoby zbija legendę, opowiedzianą przez K. Kraszewskiego. Dlaczego Korzon wierzył słowom Amerykanina, a niejednokrotnie widział Cyncynata na dołholiskim obrazie Matki Boskiej? — Jakim cudem mógł ten order wyładować w Ameryce, gdy Kościuszko poraniony, nieprzytomny został podniesiony z pobojowiska, okrężną drogą odstawiony do Petersburga, skąd, po 2 latach niewoli, podczas zimy, przez Szwecję został odwieziony do Anglii, wreszcie — do Ameryki! Czy podczas takich tarapatów mógł ktoś myśleć o medalu? I czy w ogóle miał go na sobie Kościuszko podczas bitwy macedonowskiej?

Wracając do K. Kraszewskiego, bardzo wiarogodnie wygląda jego historyjka, że "włocianin z Dołholiski, Chwedor Lewczuk, starzec 90-letni, zdrow i czerstwy bo do ostatnich dni na polu pracował, zmarły w 1863 r., opowiadał, że gdy był małym chłopcem, młody Pan Kościuszko bawiąc tu, murował pomneczek, dziś na polu stojący, sam, własnymi rękoma, a on (Chwedor) cegły mu podawał (był w tym miejscu dawniej ogródek przy starym folwarku, którego fundamenty do dziś dnia widoczne); że gdy pomneczek był skończony, zjechało się dużo gości, i z Sosnowicy Państwo; że było natenzas bardzo piękne nabożeństwo w cerkiewce i ten pan młody Kościuszko krzyż swój z wojny na ołtarzu zawieszil".

Jeszcze jednym źródłem na temat związku Dołholiski z Kościuszką, dostarczoną przez ks. Nowickiego, była fotografia artykułu pt. "Nieznana pamiątka po Kościuszcze." Nie wiem z wycinka jakiej gazety fotografia ta była zrobiona. Mogłem odczytać przez lupę cały jej tekst, z wyjątkiem jednego wiersza uszkodzonego. Na marginesie widniał napis piórem "1922", zapewne rok druku, a tekst zaczynał się: "Kraków, 20 września". Podpisał "Z.K."

Z tekstu rzeczywiście widać, że artykuł był pisany w 1922 r. Nie wnosi nic nowego, poza metnami spekulacjami na temat "tajemnicy pomniczka", już wyżej opisanego według K. Kraszewskiego, Pan "Z.K." pozwala sobie na niedopuszczalne z punktu widzenia etyki dziennikarskiej podrabianie źródła dla większego pobudzenia ciekawości czytelnika i uprzedopodobnienia swych domysłów. Mówiąc o "Dołholiskach graniczących z Sos-

nowicą", umieszcza ten "pomneczek" nie na miejscu, gdzie był "dawniej ogródek przy starym folwarku, którego fundamenty do dziś dnia widoczne" — jak pisze Kraszewski — tylko na dawnych fundamentach "altanki" (sic!).

A przecież Sosnowica, według Korzona, leżała "przy samej granicy litewskiej w ziemi chełmskiej" a więc była niedaleko, wszakże nie graniczyła z Dołholiską, co uniemożliwiało zakochanym, Tadeuszowi z Ludwiką, chronić się z sosnowickiego dworu z amarami do altanki, na której "fundamentach" mógłby w dziesięć lat później z Chwedorem murować ceglany pomnik.

A "Z.K." nie poprawia rzeczywistych omyłek Kraszewskiego. Bo od chwili "gruchania w altance" do budowania "monumentu" upłynęło 10 a nie 18 lat, a Tekla Kościuszkowa nie mieszkała w Dołholisce, zmarła 18 lat wcześniej. A jego szczegóły targnięcia się przez dzielną Grodzieńską na pamiątkę po Kościuszcze — można chyba "między bajki włożyć". To, i jak też "napuszczanie" czytelnika na domysły o "gruchaniu" w Dołholisce — jest bzdura.

Ale motywy Kościuszki własnoręcznej budowy "pomniczka" mają niewątpliwie znaczenie symboliczne. Każą o tym myśleć te zamurowane butelki z papierami, a także sam kształt piramidy... Czy nie był to jakby pierwowzór duchowego przeobrażenia się, w 40 lat później, Gustawa co "obiit" (zmarł), a jako Konrad "natus est" (został zrodzony) w "Dziadach" Mickiewicza?

Bo tu, w tej podlaskiej wioszczynie została stwierdzona śmierć kochanka — Tadeusza, a zaczęło się życie Kościuszki — sługi ojczyzny, narazie jako rolnika, a za parę lat — Naczelnika Powstania... Jako pomyśl grobu do własnoręcznego zamurowania not i papierów, pamiętających chwile kochania z Ludwiką, posłużyła Tadeuszowi piramida wolności z Wielkiej Pieczęci Stanów Zjednoczonych, uroczyste zatwierdzonej w 1782 r, niemal tuż przed jego wyjazdem z Ameryki. Również piramida rozwoju 13 Stanów, co w roku MDCCLXXVI (1776), wrytym na podstawie, pod Okiem Opatrzności zaczęła na wieki nową erę rozwoju...

Nie pozwalające na pomyłkę podobieństwo tej piramidy z Wielkiej Pieczęci U.S., podanej w którejś tam z kolei wersji na banknocie dolarowym, — z piramidą wymurowaną przez Kościuszkę w Dołholisce, pokazuje załączona jej ilustracja pod tytułem "Pomnik postawiony przez Tadeusza Kościuszkę. Rysował z natury Bogusław Kraszewski" r., syn Kajetana. Ani Kraszewscy, ani nikt inny nie spozostęgl, że to nie był taki sobie jakiś pomnik, tylko piramida z pieczęci amerykańskiej!

A Kościuszko w chrzcie bojowym walk o wolność Ameryki, obmył się z miłości do dziecięcej już wtedy Ludwici Sosnowskiej-Lubomirskiej i zamurował swe uczucie na polskiej ziemi w piramidce, symbolizującej wzrost na wieki obu Ojczyzn... A na znak gotowości powrotu do służby tej, w której się urodził — oddał Matce Boskiej w postaci votum swego Cyncynata, zasłużonego służbą dla tamtej...

Przymusowe lądowanie

Oslo (Reuter) — Norweski samolot pasażerski z 43 pasażerami na pokładzie dokonał przymusowego lądowania z płonącym silnikiem i zablokowanym podwoziem.

Tylko jeden pasażer odniósł lekkie obrażenia, gdy Fokker Friends-hip ześlizgnął się z lądowiska w Sola na zachodzie Norwegii.

Przyczyna pożaru jest przedmiotem dochodzenia. (ke)

Become
A
Big-Time
Apheresis
Blood Donor.

You'll Add Time
To Someone's Life.

LIFE SOURCE

For info, call 808-7625
or 298-9660.

A cooperative venture of
American Red Cross
The Blood Center of Northern Illinois

Become The Caring Type. Give Blood.

**Popierajcie tych,
którzy ogłaszają się
w Dzien. Związkowym**

Abp Tutu w Jerozolimie

Jerozolima (UPI) — Anglikański arcybiskup z Afryki Południowej Desmond Tutu, który przybył do Ziemi Świętej na pięciodniową pielgrzymkę, po odprawieniu w wigilię Bożego Narodzenia nabożeństwa w Betlejem, powiedział we wtorek, że jest to region rozdarty "nienawiścią, przemocą i wrogością".

Tutu oświadczył, że jego podróż została pomyślana jako pielgrzymka modlitwy i pokoju. Zmienił on jej program, aby odwiedzić memoriał Yad Vashem oraz spotkać się z wybitnymi Palestyńczykami.

Odbył on też we wtorek rozmowę z ministrem ds. spraw religijnych, Zevulunem Hammerem, jedynym dygnitarzem Izraela, który spotkał się z laureatem Pokojowej Nagrody Nobla.

Ze względu na częste w ostatnim czasie w wypowiedziach biskupa Tutu porównania między trakto-

waniem Palestyńczyków przez Izrael i czarnych przez RPA, Hammer uznał za konieczne wyjaśnienie, że sytuacja w dwóch krajach jest "kompletnie różna".

"Nigdy nie byliśmy przyjeźdźcą przez Arabów, jak ludzie wracający do domu — powiedział po spotkaniu z Tutu. — Wróciliśmy do domów naszych przodków, o co modliliśmy się przez 2 tysiące lat i on (Tutu) musi to rozumieć, jeżeli chce przyczynić się do zapanowania pokoju".

Po zwiedzeniu muzeum Yad Vashem poświęconego prześladowaniu Żydów przez nazistów, Tutu modlił się za Żydów, za pokój w Jerozolimie i za wszystkich, którzy cierpią "w tym kraju i na Bliskim Wschodzie". (kc)

Polska Książka w Każdym Polskim Domu

★ GARAŻ DO WYNAJĘCIA

JACKOWO. Garaż i basement do wynajęcia od 1 stycznia. 792-9806

★ AUTA

GATEWAY
chevrolet

PO CENIE HURTOWEJ DLA PRYWATNYCH OSÓB

AUTA UŻYWANE

Począwszy od
\$300

Również
nowe samochody

MÓWIMY PO POLSKU
pytać o
JANA BANKE

5455 N. Milwaukee Ave., Chicago, IL
Tel. 631-5463 lub 631-9000
Wzrost 9-9, piątek, sobota 9-6
ZAMKNIĘCI W NIEDZIELĘ

★ Poszukuje Pracy

AKORDEONISTA

Shuka grania na Sylwestra na małym przyjęciu. Kobieta przypilnuje dzieci lub starsze osoby w Sylwestra.

736-2878

★ Pomoc Domowa

POTRZEBNA GOSPODYNIA DOMOWA

6 dni w tygodniu z zamieszkaniem. Zgłaszać się osobiście:
12233 S. PULASKI, ALSIP, IL.

AGENCJA MAGDA
PRACE DLA KOBIET
Z zamieszkaniem lub bez.
Trochę angielskiego, 10:00-6:00
342-5534
2930 N. MILWAUKEE

WE HAVE JOBS

Good money, live in or come and go. Must speak English. No fee.
UHC AGENCY 725-7881

OPIEKUNKA DO DZIECKA

Lekka praca domowa, kobieta niepaląca. Od poniedziałku do piątku. Z zamieszkaniem, własne mieszkanie. Musi mówić trochę po angielsku.

★ Pomoc Domowa

HOUSEKEEPER BABYSITTER
Nice home. 3 children, energetic, English speaking, no smoking, possible live-in. References required.
Evenings 831-9050

BARDZO DOBRE PRACE DLA KOBIET Z ZAMIESZKANIEM LUB BEZ
Opieka nad starszymi osobami, opieka nad dziećmi.
Lub gospodynie domowe.
Zarobki w zależności od znajomości j. angielskiego \$200-\$400
Agencja 2905 N. Milwaukee 278-3446

★ Praca Żeńska

POTRZEBNA PANI

do sprzątania w serwisie z zamieszkaniem na przedmieściu.
Tel.: 708-766-8619
proszę zostawić wiadomość od 9 rano do 7 wieczór.

POTRZEBNA SEKRETARKA

dobrze mówiąca po angielsku i pisząca na maszynie do prowadzenia biura serwisu sprzątającego.

Tel.: 622-5848

POTRZEBNE kobiety do pracy po-jedyncze domki. Proszę zostawić wiadomość na tasmie: 885-3990.

POTRZEBNE kobiety do grupowego sprzątania. 276-6090

POTRZEBNE KOBIETY
Do serwisu — z doświadczeniem. Doświadczenie i trochę angielskiego wymagane. Północne przedmieście. Proszę dzwonić do Harriet 456-0618 Po 4 PM

POTRZEBNE KOBIETY
Do sprzątania cały etat. Praca dzienna. Doświadczenie, legalne papiery do pracy, prawo jazdy i Angielski konieczne. \$5,75 na godz. (napiwki).

ABC CLEANING
266-1875 w dzień

POTRZEBNE krawcowe do szycia sukien balowych. Tel.: 804-0402

Potrzebne Kobiety
Do pracy w serwisie. Praca cały tydzień. Dobre zarobki. Dzwonić od 7 do 10 P.M.

736-1754

POTRZEBNA kobieta do pracy w serwisie. Z zamieszkaniem. (1-708) 820-9770

POTRZEBNA MŁODA KOBIETA
Do pracy w sklepie delikatesowym. Angielski konieczny.
Okolice Belmont/Central.
794-9678

NORTHBROOK EMBROIDERY COMPANY
Needs full time light factory worker (female). Own transportation. Must speak some English.
205-1570

FLORYDA

Kobiety w średnim wieku do pracy przy sprzątaniu potrzebne od zaraz stała praca proszę dzwonić wieczorem.

1 (305) 785-5725

POTRZEBNA PANI
Do pracy w biurze podróży. Dwuletnie doświadczenie w sprzedaży biletów i j. angielski wymagany. Świetne zarobki plus dodatki.

Tel. 595-3808

CHEPOV DOMESTIC AGENCY
ZAWSZE MA DOBRE PRACE DOMOWE—DOBRE PŁATNE
Różnego rodzaju prace domowe. Z zamieszkaniem.
Wynagrodzenie \$250 i więcej.
OTWARTE CODZIENNIE
Tel. 803-6439

★ Praca

EXTERMINATOR

Experienced or will train. Must have own car with insurance. Good future. Must speak fluent English.

772-1161

POMOCNICZY
Do mycia samochodów. Stały lub część etatu. Przyuczmy.

Express Carr Wash

2111 W. Fullerton

SPRZĄTANIE BIURA
W godzinach rannych. Part time. Osoba musi rozumieć trochę po angielsku. Praca w Schaumburg. 5-6 dni w tygodniu. Pytać o Mr. Mason

Tel. 708-882-4100 w jez. ang.

POTRZEBNI krawcy i krawcowe do szycia odzieży ze skóry i galanterii — trochę doświadczenia potrzebne.
427-0284 Bogdan.

HEALTH CARE CHEF-COOK
For retirement home on Southside. Must have institutional cooking experience and sanitation certificate. Must speak English. Interested contact:

GARY JOHANSON

WASHINGTON & JANE SMITH HOME

2340 W. 113th Place

Chicago, IL 60643

(312) 779-8010

★ Praca

PRACA W KUCHNI W DOMU STARCÓW
Od 4 P.M. — 8 P.M. Oak Brook. Niewielka znajomość Angielskiego.
Dzwonić 495-0220 prosić Barbare

EARN MONEY

typing at home \$30,000/year incom-potential. Details: (1) 805-687-6004 Ext. B 9725.

HELP WANTED ASSEMBLY

Packaging & Assembly. Start immediately. Call (708) 343-4430.

CONSTRUCTION WORK
All phases. Immediate openings. Excellent pay. Call (708) 343-4430.

FACTORY
Most shifts available. Start immediately. Good pay. Call (708) 343-4430.

WAREHOUSE
Work full time, no experience necessary, good starting pay. Call (708) 343-4430.

BI-LINGUAL
Advance fee required, not an employment agency.

THE JOB LIBRARY
KOBIETY MĘŻCZYŹNI I PARY
\$350-\$450 NA TYDZIEŃ (netto)
FLORYDA I INNE STANY
VISTULA
3708 W. Diversey
489-6058 — po 2 PM

INSURANCE UNDERWRITER
Busy insurance agency needs reliable people willing to work flexible hours. Must speak English and Polish. We offer paid on-the-job training.

Call Darlene

at: 736-2242

POTRZEBNE KOBIETY I MĘŻCZYŹNI
Do pracy domowej z zamieszkaniem lub bez oraz pracy fabrycznej, wysokie wynagrodzenie i świadczenia. Każda praca pisemnie gwarantowana.

IRENE'S INTERNATIONAL
6201 W. Touhy, Chicago 631-8878

POTRZEBNA
Niania - gosposia do 2 miesięcznego dziecka z zamieszkaniem \$300, 5 dni, j. angielski wymagany.

Gospoś z zamieszkaniem. \$200 tygodniowo, przynajmniej 3 miesięczny pobyt w USA wymagany, j. angielski podstawowy do porozumienia.

Malarz pokojowy \$7-8 na godzinę. musi mieć samochód

Tokarz-frezier \$13 na godzinę. i \$8 na godzinę, północna strona Chicago, posiadanie samochodu wymagane.

Pomoc dla kierowców zatrzymanych w stanie nietrzeźwym.

Ben Adrians Employment Agency
4740 N. Western Pokój 202
Tel. 989-8599 od 3 - 5 Pm.

LAUNDRY ATTENDANT
Full or part time. Experience helpful but will train. Must be able to communicate in English.

Apply in person. Thursday, Dec. 28th. From 9 am to noon at: 2355 W. York St. Blue Island (708) 389-7474

★ Praca Męska

CUSTODIAN/P.M.
Previous school custodial exp. desired. Must speak English. Salary is depending upon exp. Work Mon-Fri. 2:30 - 11 pm. Apply in person from 8 am - 4 pm. at:

School District 31
3131 Techny Rd Northbrook

WELDER
Minimum 3 yrs experience. Must speak English. Apply between 8-4:30 at:

9820 Franklin Ave.
FRANKLIN PARK, ILL. 60131

DRILL PRESS OPERATOR
Immediate opening on 2-nd shift. Must be able to perform set-up and operate drill press. Must speak English.

Apply in person.
QUICKSET INTERNATIONAL
3650 Woodhead Dr., Northbrook, IL. 498-0700

Blacharz Samochodowy/Lakiernik
Komisowe, musi mówić po angielsku, płatne wakacje.
708-595-5260 708-345-2685

POTRZEBNY DOŚWIADCZONY LAKIERNIK SAMOCHODOWY
Musi mieć własne narzędzia. Zakład z mówiącym po pol. personelem. Proszę zgłaszać się osobiście:

DEER PARK COLLISION
20168 N. Rand Rd., Palatine (na północ od Lake Cook Rd.)
Proszę zgłaszać się w jez. ang.

MAINTENANCE MECHANIC
Established Chicago food processing company seeks skilled Line Service Mechanic for repair and maintenance of high speed packaging and processing equipment. Requires strong electrical background and factory maintenance experience. Electronics experience a plus. Must speak English. Call and send resume to:

(312) 927-6622
SCHULZ & BURCH BISCUIT COMPANY
1133 W. 35th Street
Chicago, IL 60609
equal opportunity employer m/f

★ Praca Męska

POTRZEBNY DOŚWIADCZONY BLACHARZ SAMOCHODOWY
Doskonała zapłata. Praca od zaraz. Angielski pomocny.

Tel.: 708 450-1150

AUTOMOTIVE TECHNICIAN

Full/Part Time. Must speak English. No experience necessary.

Apply at:
OIL EXPRESS
6645 W. 95th St. Oak Lawn

Potrzebni Doświadczeni CIEŚLE I MURARZE
Minimum 2-5 lat w USA doświadczenia.
827-7641

Tokarz z Doświadczeniem w USA Potrzebny Do Prac JEDNOSTKOWYCH I DOŚWIADCZALNYCH.

MICROTECH
296-6975

PRZYJMĘ OD ZARAZ PRACOWNIKÓW
Do zakładania shingles na nowych budynkach. Stała praca. Dzwonić wieczorem 8 PM-10 PM

286-4814

★ Do Wynajęcia

5 POKOJOWE mieszkanie, 2 sypialnie. Najchętniej rodzina. Belmont — Central. Tel. 545-3989

W NOWYM basemencie pokój dla pani, Belmont — Central. 545-6584

DLA 2 OSÓB ODSTĄPIĘ POKÓJ
Dzwonić wieczorem

777-2143

UMEBLOWANY pokój do wynajęcia. Okolica Belmont-Laramie. 282-8436

MIESZKANIE do wynajęcia w basemencie Belmont — Laramie 286-9127

3 POKOJOWE mieszkanie Laramie — Belmont. 286-9127

WYNAJMĘ mieszkanie na Jackowie dla małżeństwa lub 2 osób. 772-7974 po 6 Pm.

GARDEN APARTMENT
Ładne, 3-pokojowe mieszkanie, \$450, ogrzewane, pralnia i użyteczności włączone.

NARRAGANSETT-DIVERSEY
889-3986

MIESZKANIE w basemencie i na 1-piętrze. Grand/Harlem. 622-1974

MIESZKANIE 2 sypialniowe w basemencie. Od 1 stycznia. 637-6569

2 POKOJE do wynajęcia (do wspólnego zamieszkania). 202-8050

UMEBLOWANY osobny pokój w basemencie od 1 stycznia. Laramie/Fullerton. 637-7827

WYNAJMĘ małe mieszkanie oraz 1 niekrepujący pokój. Tel.: 283-3616

W Kondominium z pralnią
Umeblowane mieszkanie. Okolica Jackowo.

Tel.: 252-9613

DO WYNAJĘCIA pokój w basemencie od zaraz, okolica Belmont — Cicero. Tel.: 545-0532.

OKOLICA BELMONT-CENTRAL
Do wynajęcia od 1 stycznia duże, 5-pokojowe mieszkanie, 2 sypialnie, duża kuchnia. Pralnia na dole, w czystym, 3-piętrowym domu \$510 + lokator sam ogrzewa.

TEL. 685-9132

LUKSUSOWE
2 sypialniowe mieszkanie pierwsze piętro, ogrzewane. Piec, lodówka i dywany. Bez zwierząt. Mile widziani emeryci. 59-th/S. Christiana.

735-5660

SIX Corners. Piątką na drugim, ogrzewana; oraz sypialnia w basemencie. 282-0849.

DO WYNAJĘCIA BASEMENT DLA PAŃ
Okolica Narragansett-Lawrence. 545-3903

SWIEŻO ODNOWIONE
3-4 1/2 pokojowe mieszkania. Ogrzewane, dywany, umeblowane, lub nie. Pulaski/Lawrence.

539-3089
w jez. ang. po 8 wiecz.

FRANKLIN PARK
3 room — 1 bedroom apartment. \$385-\$415. Newly decorated. Very clean. Laundry and parking. No pets.

685-8444

CZWORKA do wynajęcia na Jackowie. 235-7496 wieczorem.

POKÓJ w basemencie do wynajęcia. Jefferson Park. 736-3785.

5 POKÓJ do wynajęcia. Okolica Addison/Meade. 286-2477 lub 202-1860

3 BEDROOM, 2 bath Cumberland-Bryn Mawr, walk to train, newer building, extras, \$750. 380-6687.

IRVING PARK i AUSTIN
Do wynajęcia. od zaraz mieszkanie jednospialniowe \$495 i duże mieszkanie jednopokojowe z kuchnią i łazienką \$395. Ogrzewanie, piec i lodówka włączone. Jednomiesięczny depozyt.

631-0783 lub 777-6102

★ Biuro Do Wynajęcia

1,100 SQUARE FEET

6145 N. Northwest Hwy. complete with reception area, ideal for medical practice. Parking available. Ask for Ted.

774-0507

★ Interesy

RESTAURACJA
Szybkiej obsługi z budynkiem oraz z pięknym mieszkaniem dla właściciela.

POLONIA REALTY
588-1394

FLORYDA
Bardzo dobrze prosperujący cleaning Service (Commercial/Residential) sprzedam. Poważne oferty lub informacje proszę dzwonić wiecz.

(1-305) 785-5725

★ Domy

PRZEZ WŁAŚCICIELA ARCHER/AUSTIN
Jednorodzinny, murowany dom.

585-0788

WŁAŚCICIEL
Wyjeżdża z Chicago i musi sprzedać piękny murowany dom, 2 mieszkania 6-pokojowe, mieszkalny basement oraz garaż na 2 auta. Tylko \$154,000

POLONIA REALTY 588-1394

PRZEZ WŁAŚCICIELA
2-piętrowy, murowany
6300 W — 3000 N.

745-7133

★ Rozmaite

TOWARY NIEZBĘDNE DLA POWAŻAJĄCYCH DO POLSKI
— Transformatory. Posiadamy transformatory do wszelkich urządzeń r.p.; piec mikrofalowy, magnetowid, magnetofon, suszarka.

— Aparaty fotograficzne automatyczne z wbudowaną lampą błyskową od \$25 w zwyż (Pentax, Konica, Canon, Yashica, Ikon, Konif, Minolta).

— Filmy kolorowe po cenach niższych niż w Polsce.

— Telefony na polski system od \$6 w zwyż. Posiadamy także telefony bezkabelowe 110/220V.

— Magnetofony dwu kasetowe 110/220V z radiem stereo-fonicznym.

— Wykrywacze radaru, gry elektroniczne, wieczne pióra chińskie, piórniki, linijki z kalkulatorem słonecznym, słoneczne kalkulatory naukowe, zapalniczki, baterie do ładowania i prostowniki 110/220V, lornetki, sprężarki, różnice które świecą w ciemności.

— ATLANTIC — zegarki szwajcarskie od \$30 w zwyż, zegarki elektroniczne, diuagiosy z zegarkiem, elektroniczne broszki do kluczy kredki i maszki, kosmetyki.

— Wyrobujemy w ciągu 24 godzin filmy; (24 zdjęcia \$395, 36 zdjęć \$5.95).

— Po najniższych cenach, oferujemy wyroby ze złota i srebra. Posiadamy piękne korale oraz wyroby ze złota i korala.

Laruszystom zarzucono łamanie przepisów wyborczych

Partia Demokratyczna Illinois zakwestionowała ponad połowę podpisów pod petycjami

Chicago (CST)—Jak oświadczył wczoraj prokurator generalny Illinois, Neil Hartigan, kandydat na gubernatora z ramienia Partii Demokratycznej—inspekcja petycji wyborczych laruszystów przyniosła rezultaty. Adwokaci Partii Demokratycznej Illinois wykryli na pety-

Neil F. Hartigan —

cjach nominacyjnych zwolenników skrajnie prawicowej ideologii Lynona LaRouche'a powtarzające się podpisy wyborców oraz podpisy nierejestrowanych wyborców.

Ponadto, ustalono, że spora część petycji roznoszona była przez osoby

nieupoważnione tj. niezarejestrowane do głosowania. Znalezione też świadka, w osobie Eleshii Steele, córki Bobby Steele'a, członka Rady Pow. Cook, która zeznała, że podpisała petycję laruszystów, ponieważ rzekomo miała dotyczyć protestu przeciwko gwałtom.

Inni świadkowie, odnalezieni przez adwokatów Partii Demokratycznej skarżyli się, że wystanicy laruszystów naumyślnie wprowadzali w błąd. Podobno podsuwali do podpisu petycję wyborcze informując, że są to innego rodzaju petycje np. apelujące o reformę podatkową.

Sheila Jones, rzecznik prasowy laruszystów zaprzeczyła zarzutom i stwierdziła, że jej organizacja spodziewała się ataków ze strony regularnych demokratów, w związku z czym ze szczególną starannością zadbała o legalność petycji wyborczych. Zaapelowała aby Partia Demokratyczna Illinois udowodniła postawione zarzuty w przysługującym jej prawnie terminie. Przesłuchanie w tej sprawie wyznaczono na 2 grudnia.

Adwokaci Partii Demokratycznej Illinois oświadczyli, iż na petycjach nominacyjnych laruszystów znajduje się ok. 6,088 nieważnych

podpisów. Petycje laruszystów zawierają w sumie 10,010 wszystkich podpisów, a do zakwalifikowania się do praw wyborczych demokratycznych 20 marca, 1990 r. potrzeba 5,000 prawomocnych podpisów.

Przypomnijmy, że cztery lata temu laruszyści zniszczyli szanse regularnych demokratów na fotel gubernatorski. Zdobywca nominacji Partii Demokratycznej Illinois na urząd gubernatora, Adlai Stevenson III zmienił w ostatniej chwili status na kandydata niezależnego, ponieważ nie chciał aby jego partnerem wyborczym był laruszysta. Mark Fairchild i Janis Hart, wyznawcy ideologii LaRouche'a sprawili wówczas regularnym demokratom przykrą niespodziankę, zdobywając w prawyborach nominację na wicegubernatora i sekretarza stanowego.

Laruszyści nie są partią polityczną, w związku z czym ubiegają się w skali całego kraju o urzędy na wszystkich szczeblach władz, kandydując w ramach obydwu partii. W Illinois, laruszyści zabiegają o stanowiska w ramach Partii Demokratycznej.

Sam L. LaRouche przebywa w chwili obecnej w więzieniu, za oszustwa pocztowe i podatkowe. (ao)

Uznany winnym nielegalnego posiadania kokainy

Chicago (CT) — 39-letni Daniel Elston z Hanover Park został uznany winnym nielegalnego posiadania 109 g. kokainy.

Policja znalazła torebki z kokainą ukryte w urnie ze spopielonymi szczątkami żony Elstona, która zresztą zmarła w rezultacie powikłań zdrowia, spowodowanych narkomanią.

Elstonowi grozi wyrok pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze 40 lat.

(ao)

Świąteczny obiad dla 1,500 ubogich i bezdomnych

Chicago (CT) — Ośrodek im. McDermotta, przy 832 W. Washington Blvd. w Chicago działający z ramienia organizacji charytatywnej Catholic Charities wydał w niedzielę, w Boże Narodzenie, 1,500 świątecznych obiadów dla biednych i bezdomnych w Windy City.

Świąteczny obiad składał się z indyka, sosu, ziemniaczanego puree, gotowanych warzyw, sosu borówkowego, deseru, kawy i herbaty. Każdy z gości otrzymał upominek.

(ao)

Przed wyborami do władz stanowych w 1990 r.

Lechowicz kwestionuje petycje wyborcze Phelana

Richard Phelan — kandydat na przewodniczącego Rady Pow. Cook.

Chicago (CST) — Senator stanowy Ted Lechowicz (dem. Chicago) wysunięty przez Partię Demokratyczną Pow. Cook kandydat na przewodniczącego rady tego powiatu, zakwestionował legalność petycji wyborczych swego rywala — Richarda Phelana, renomowanego adwokata, który kierował dochodzeniem kongresowym w sprawie byłego spikera Izby Reprezentantów, Jima Wrighta.

Warto podkreślić, że Lechowicz zatrudnił Michaela Lavelle, byłego członka Rady Wyborczej, licząc na to, że ekspertyza i doświadczenie tego ostatniego pomogą mu usunąć kandydaturę Phelana z listy wyborczej demokratów.

Lavelle, który osobiście przeprowadził kontrole petycji nominacyjnych Phelana stwierdził, że są one przykładem "bardzo niechluj-

Thaddeus "Ted" Lechowicz

nej i niestarannej roboty". M. Lavelle pracuje również na rzecz kampanii wyborczej Michaela Madigana spikera stanowej Izby Reprezentantów.

Kandydat na przewodniczącego Rady Powiatu Cook potrzebuje 6.520 podpisów ażeby zakwalifikować się do wyborów. Phelan złożył petycję z 13,391 podpisami, z czego wiarygodność 9,551 — została podważona przez Lechowicza.

Pierwsze przesłuchanie w tej sprawie odbędzie się już w najbliższy piątek. Szef kampanii wyborczej Phelana — Eric Adelstein ostrzegł, że sprawa oprze się o sąd jeśli piątkowe przesłuchanie nie będzie w stu procentach uczciwe.

(ao)

Czy podniesienie podatku stało się przyczyną wzmożonego przemytu papierosów?

W zeszłym tygodniu dwaj mężczyźni: Kevin Leonard i Darren Moore — obaj z Chicago — zostali uznani winnymi czerpania nielegalnych zysków z przemytu papierosów.

Stan Illinois podniósł niedawno podatek od sprzedaży papierosów w ramach walki z nałogiem palenia.

Władze stanowe podniosły ten podatek w lipcu br. do 30% od paczki. Dla porównania podatek ten wynosi 3% w stanie Kentucky, 13% w Missourii, 15% w stanie Indiana, 30% w Wisconsin i 31% w Iowa. Dodatkowo 16-centowy podatek miejski dla Chicago i 10-centowy dla powiatu Cook podniosły w tym obszarze koszty

palenia tak, że przemysł papierosów z innych stanów stał się szczególnie opłacalny.

Steven Hirsch, specjalny agent śledczy w Departamencie Skarbowym powiedział, że podejrzenie o przemycie papierosów nasunęło im odnotowanie 6 do 7-procentowego spadku liczby znaczków podatkowych (naklejanych przez sprzedawców detalicznych jako dowód, że pobierają ten podatek) w stosunku do średniej krajowej.

Podjęto odpowiednie kroki ułatwiające meldowanie o wszelkiej podejrzanym działalności na tym polu.

Jednakże sprzedawcy detaliczni i

dystributorzy papierosów w stanie Illinois ostrzegali prawodawców od razu, kiedy zaaprobowali oni podniesienie podatku, że może to spowodować wzrost przemytu tego towaru z innych stanów. Są oni w dalszym ciągu sceptycznie nastawieni czy krok ten odniesie jakiegokolwiek pozytywny skutki.

"Żeby nad tym zapanować, trzeba by sprawdzać każdy samochód przejeżdżający granicę stanu" — zwrócił uwagę Harry Kelly — członek grupy nacisku sektora tytoniowego (Illinois Association of Tobacco and Candy Distributors).

Dwaj mężczyźni uznani winnymi w tej sprawie mieli własną, wypróbowaną metodę: kupowali systematycznie papierosy w wolnej od podatku strefie militarnej — Fort Sheridan, a następnie sprzedawali je w różnych punktach Chicago po obniżonej cenie hurtowej.

(eb)

Obrabowano bank przy Logan Square

Chicago (CTS)—We wtorek dwóch zamaskowanych mężczyzn obrabowało na sumę \$12,000 biuro spółki oszczędnościowo-pożyczkowej Talmana (Talman Home Savings and Loan) mieszczące się pod adresem 2603 N. Milwaukee, przy Logan Square.

Jak oświadczył Bob Long z chicagowskiego biura FBI, napastnicy wkroczyli do lokalu Talmana około 9:20 rano, gdy nie było klientów, przy czym jeden z nich steroryzował pracowników za pomocą pistoletu kaliber 45 podczas gdy drugi przeskoczył przez ladę i opróżnił kilka szuflad kasjerów.

Świadkowie opisują rabusiów jako Latynosów w wieku około 25-30 lat.

(eb)

Lynn Martin

Chicago (CT) — Senator Paul Simon (dem. Ill.) ma sporą przewagę nad kongresmanem Lynnem Martinem (rep. Ill.) ale — zdaniem obserwatorów polityki lokalnej — nie powinien lekceważyć rywalów, zwłaszcza jeśli poczyni ona postępy na polu wyrabiania sobie nazwiska. Teza ta znalazła ostatnio potwierdzenie w wynikach ankiety przeprowadzonej przez "Chicago Tribune". Dokładniejsza analiza rezultatów badań, przeprowadzonych na grupie rejestrowanych wyborców, pozwala przypuszczać, że podczas elekcji wszystko może się zdarzyć, że żaden z kandydatów nie może być zbyt pewny siebie.

Izraelski nalot na pozycje komunistów

Rashaya (Reuter) — Cztery izraelskie samoloty myśliwskie dokonały nalotu na zabudowania bazy sił komunistycznych na terytorium południowego Libanu. Na wioskę Rmaileh spadło dziesięć izraelskich pocisków typu powietrze-ziemia.

Atak spotkał się ze słabym ogniem bojówkarzy komunistycznych, którzy starali się odstraszyć myśliwców ogniem z karabinów maszynowych. Jerolimima wydała komunikat w którym stwierdza, że wszystkie samoloty wróciły do bazy.

Kilka godzin przed akcją samolotów bojowych, izraelska piechota przeprowadziła udany atak na inną siedzibę komunistycznej organizacji terrorystycznej w południowym Libanie, ok. 25 km od granicy izraelskiej. W szturmie na wioskę Nabi Safi piechota wspomagana była ogniem z helikoptera i czołgów. Kilkunastu komunistycznych rebeliantów libańskich zostało zabitych, kilkadziesiąt odniosło obrażenia. Strona izraelska nie zanotowała żadnych strat.

Także na południowych terenach Libanu od czterech dni toczą się zażarte walki pomiędzy zwaśnionymi ugrupowaniami milicji szyckiej. Ostre starcia i wymiana ognia są kontynuowane mimo apeli ze strony syryjskiej i irańskiej nawołującej do zaprzestania wewnętrznych porachunków. Nieporozumienia wśród sztytów libańskich kosztowały w tym roku życie 50 osób i były przyczyną powstania obrażeń u blisko stu bojowkarzy.

(bb)

Wyborcy zarzucają niesłowność szeryfowi Jamesowi O'Grady

Chicago (CT) — Większość wyborców z powiatu Cook uważa, że szeryf James O'Grady nie dotrzymał obietnic złożonych podczas swej kampanii wyborczej. Taki oto wniosek wyciągnięto po podsumowaniu wyników z sondażu przeprowadzonego z inicjatywy "Chicago Tribune", wśród rejestrowanych wyborców w powiecie Cook.

Respondenci uważają, że O'Grady'emu nie udało się wyrugować z policji powiatowej ani korupcji ani nepotyzmu.

Z rezultatów sondażu wypluwa nieuchronnie naczelną wniosk, że O'Grady — pierwszy republikanin na stanowisku szeryfa pow. Cook — jest niezwykle podatny na porażkę, co zwiększa szanse jego demokratycznych oponentów radnego Michaela Sheahana (19 warda), byłego policjanta oraz mniej znanych — Philipa Morrisa, Johna Flooda i

Tommy Brewera.

Około 62% respondentów odpowiedziało przecząc na pytanie z sondażu, czy O'Grady'emu udało się wypełnić wpływy polityczne z biura szeryfa. Tylko 15% odpowiedziało twierdząc. Aż 24% respondentów nie potrafiło zająć stanowiska.

Pięćdziesiąt cztery procent ankietowanych odpowiedziało przecząc na pytanie, czy O'Grady'emu udało się zwalczyć korupcję. Tylko 20% odpowiedziało, że nie, a 26% nie potrafiło zająć stanowiska.

O'Grady był nadinspektor policji chicagowskiej — i był demokratą, który stosunkowo niedawno zmienił przynależność partyjną na GOP — przypisuje winę za obecny stan rzeczy w policji pow. Cook, poprzedniej administracji szeryfa Richarda Elroda. (ao)

Paul Simon

Burris.

Z innych, politycznych sondaży "Chicago Tribune" wynika, że republikański kandydat na gubernatora Jim Edgar — piastujący urząd sekretarza stanowego — posiada przewagę nad demokratą prokuratorem generalnym, Neilem Hartiganem. Ok. 41% respondentów opowiedziało się za kandydaturą Edgara, w ok. 31% za — Hartigana, ale aż 28% nie potrafiło opowiedzieć się po żadnej stronie.

Pośród kandydatów na prokuratora generalnego Illinois na czoło wysuwa się — w świetle wyników ankiety "Chicago Tribune" — Roland Burris, obecny szef Wydziału Skarbowego Illinois tzw. "controller". Burris uzyskał wśród respondentów 42-procentową przewagę w stosunku do 23% punktów zdobytych przez Jima Ryana, pro-

kuratora stanowego pow. Du Page.

Najmocniejszą pozycję wśród kandydatów na urząd sekretarza stanowego posiada demokratą Jerome Cosentino, pełniący obecnie urząd skarbnika stanowego. Zdobył on wśród respondentów 35% poparcie, podczas gdy jego rywal wicegubernator George Ryan — 23%, przy 42% niezdecydowanych respondentów.

Ankieta została przeprowadzona zgodnie z wymaganiami statystyki eksperymentalnej: na grupie 699 losowo wyselekcjonowanych rejestrowanych wyborców. Potencjalny margines błędu wynosi plus-minus 4 procent.

(ao)

Rozbito narkotykową szajkę na południu Chicago

Chicago (CT) — W rezultacie policyjnej obławy na szajkę handlarzy narkotyków, w ostatni weekend, w południowej dzielnicy Chicago aresztowano 10 osób dorosłych i 25 małoletnich oraz skonfiskowano 12 g. kokainy i \$1,384 w gotówce.

Podczas wstępnych zeznań na posterunku policji chicagowskiej nieletni podejrzani oświadczyli, że byli stałymi członkami szajki oraz, że rozkazy wypełniali według ściśle określonego podziału funkcji.

(ao)

Związek to wielka republika Polaków Amerykańskich, republika demokratyczna, to ciało zbiorowe nas wszystkich, którzy chcą dla Polski, dla Polonii amerykańskiej pracować, którzy wierzą, że w czynie leży przyszłość i dobro wspólne, którzy w gromadzie widzą siłę.

LOTERIA

WYNIKI LOTERII STANOWEJ

Daily Lottery

26 grudnia 1989

4 7 0

Pick 4

26 grudnia 1989

3 3 1 4

LITTLE LOTTO

Piątek, 22 grudnia 1989 **16 23 28 30 35**

LOTTO

Sobota, 23 grudnia 1989 **10 12 32 44 46 52**

DO WYGRANIA W SOBOTĘ W LOTTO 5 MLN DOL.

Chicago.—Fragment śródmieścia z widokiem na rzekę Chicago i budynek gazety "Chicago Sun-Times" (z lewej strony).

Foto: J. Malinowski